

FAMILIESCHOON

Anno LXIII nr. 85(NR) 3/2023

Driemaandelijks: september, oktober, november 2023

Afgiftekantoor 9550 Herzele

Vergadering Hoofdraad en PowerPoint voorstelling . Zaterdag 23 september 2023 in de Paradijshoeve – Houtmarkt 4 in Hoegaarden*

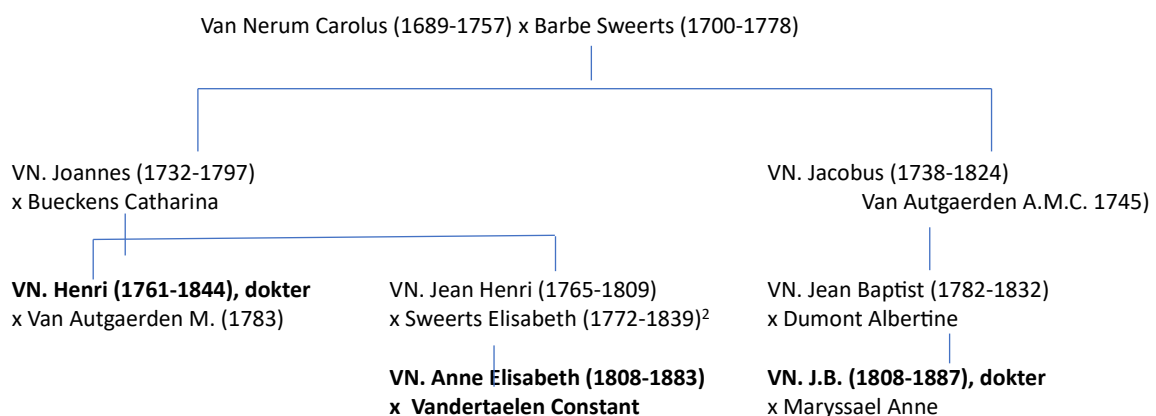
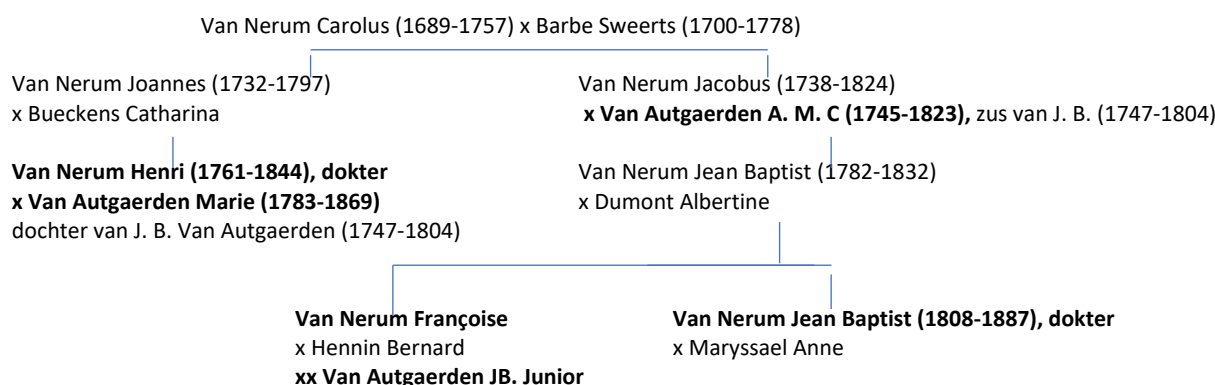
Om 14h **Vergadering van de hoofdraad van de Confrérie.**

Om 15h **PowerPoint over het leven en werk, familierelaties en woonsten van dokter Jean-Baptiste Van Nerum (Hoegaarden 1808-Jauche 1887).**

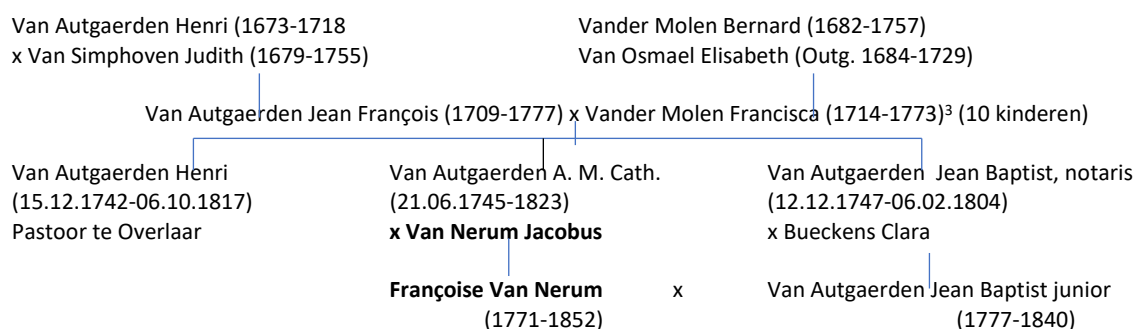

***Iedere geïnteresseerde is welkom in de Paradijshoeve vanaf 15h, maar deelname moet bevestigd worden per e-mail: dodionm@hotmail.com ten laatste op 19 september.**

**Art. 406 Henri Van Nerum, kleinzoon van Carolus en Barbe Sweerts,
en de familie Van Autgaerden.¹**
(Maurice Dodion en Wasily Pedjko, vertaling Carine Puttevils.)

VAN AUTGAERDEN

¹ Vervolg van artikel 389 en 395 in de twee vorige nummers van Familieschoon.

² Hij huwt zijn kleinnicht Elisabeth Sweerts op 21 mei 1797. Vermits de kerken gesloten zijn en de godsdienst verboden huwt hij in het geheim. Zij vertikken het een burgerlijk huwelijk aan te gaan voor het door hen zo gehate regime. Pas na het concordaat tussen Napoleon en de paus huwen zij op 19 Frimaire an XI (10.12.1802) voor de staat.

³ Zij kregen tien kinderen en woonden op de Vroente in het huidige 'Hof ter Meersche', voorheen hoeve Lebegge en in de 18^e eeuw de hoeve Van Autgaerden genoemd; J.B. Van Autgaerden (1747-1804) was de man die de oude Regentie ten val bracht en het nieuwe bewind te Hoegaarden belichaamde (onder de Franse Tijd).

Uit bovenstaande blijkt de verwevenheid van de families van Autgaerden en Van Nerum. Dit strookt op het eerste zicht absoluut niet met de loop van de geschiedenis in de tweede helft van de 18de eeuw in Hoegaarden waar de clan Sweerts, waaronder Van Nerum viel, zowel op politiek als op kerkelijk vlak de eerste viool speelde.

*'Henri Van Nerum s'est marié en 1830 avec Marie Van Autgaerden, fille du Républicain. ⁴Cette dernière était à la base d'une dispute entre Henri et le Dr. Van Nerum concernant la mitoyenneté de leurs demeures. Les querelles furent réglées par le conseil de famille mais ma tante Marie ne voulait pas se soumettre aux décisions de notre confrérie.'*⁵

'Fille du républicain' :

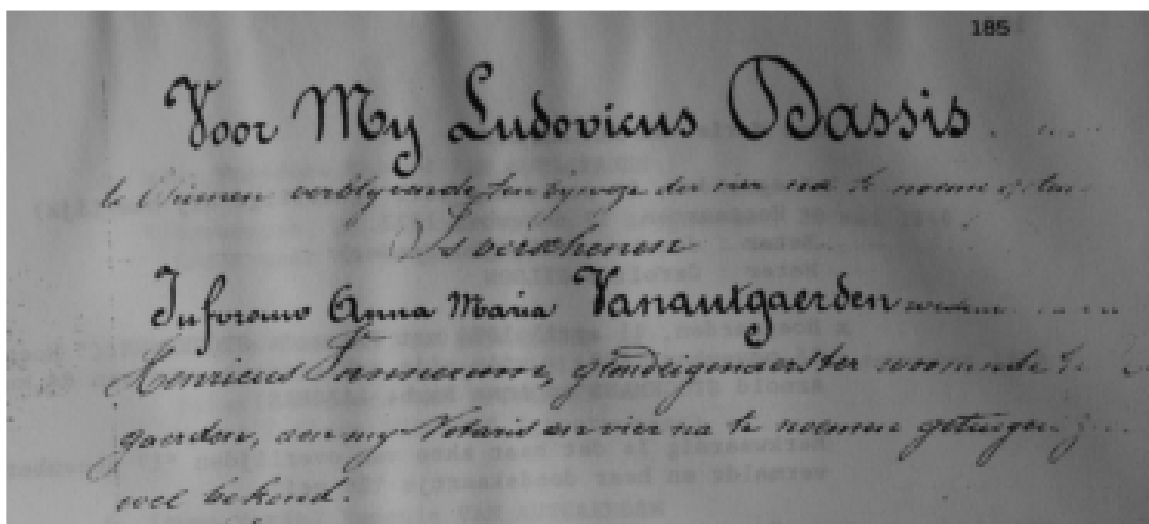
Meer nog: Jean Baptist Van Autgaerden senior (1747-1804) was dé voorloper en dan dé revolutionaire leider achtereenvolgens *commissaire du directoire exécutif* en eerste burgemeester van Hoegaarden onder het Franse bewind (1795-1815). Zijn zoon Jean Baptist junior volgde op als burgemeester (1804-1808) en daarna van 1808 tot 1812 was het dokter Henri Van Nerum, die naderhand, maar pas in 1830 zal trouwen met Anne Marie Van Autgaerden, dochter van Jean Baptist senior.

'... dispute entre Henri Van Nerum et le Dr. [Jean Baptist] Van Nerum'

Bij de bouw van de woonst van dokter Jean Baptist van Nerum op de Vroente in 1842 was er een dispuut met burens Henri en Marie Van Autgaerden; niet verwonderlijk want ca. 1840 was er commotie in het dorp rond de figuur van pastoor Sweerts en zijn onderpastoor Dillen. Marie Van Autgaerden speelde hier ook een dubieuze rol. Beide zaken zijn voor een volgend nummer.

1933

Op 21 augustus 1861 maakte Marie Van Autgaerden, de weduwe van dokter Henri Van Nerum haar testament voor notaris Dassis te Tienen. Zij legerde alles ten voordele van haar nichtjes Eugenie en Josephine, dochters van haar broer Guillaume Van Autgaerden (1786-1827)⁶. De eigendommen bedroegen het pachthof Van Autgaerden (nu Hof ter Meersche) op de Vroente en 27ha 46a en 20ca grond!

⁴ Henri Van Nerum trouwde in 1830 met Marie Van Autgaerden, dochter van de Republikein. Zij was er de oorzaak van dat Henri en Dokter Van Nerum ruzie maakten over de scheidingslijn tussen hun woonsten. De familieraad loste het dispuut op maar mijn tante Marie wou geen vrede nemen met de beslissing door onze confrérie genomen.

⁵ Elisabeth Van Nerum, *Extraits des mémoires sur la famille Van Nerum de Hougaerde*, 1874.

⁶ Hij was landmeter en linnenbleker en trouwde met Barbe Calu

**Art. 407 ‘Ik was van nature geen vaandeldrager’,
uit de biografie van Arthur Van Nerum (+), deken van de Gulden Lelie
(8ste vervolg)⁷**

Onze eerste stappen in de wereld buiten het dorp.

De koddige jaren 30, mijn prille kinderjaren tussen 3 en 13 jaar, worden gekleurd door vele warme familieherinneringen en door de familie verhalen die in die tijd bij ons de ronde deden, maar ook door mijn eigen geluk ervaringen en kleine drama's als kind,. Mijn broer was sportiever dan ik. Hij kon snel lopen, sneller dan ik zelf. En dat stak. Dat wou ik als grote broer niet geweten hebben. Ik had de gewoonte om de punt van mijn tong uit te steken als ik een fysieke inspanning deed of als ik heel geconcentreerd met iets bezig was. Ik moest af en toe ook lopen om op tijd te komen op school. Ik dacht ten onrechte dat de tijd rekbaar was en had de slechte gewoonte om niet altijd even stipt te vertrekken. Op de weg naar school namen wij een binnenweg, een smalle kassei van 1 meter breed naast een brede open riool. Wij noemden die weg het ‘*strekke*’⁸. Ik was 9 à 10 jaar oud toen ik daar 2 keer redelijk kort na elkaar ben gestruikeld en op mijn kin ben gevallen. Telkens had ik mijn eigen tong bijna afgebeten. Ze hing een keer nog met een smal reepje vast. Het was een pijnlijke en bloederige boel. Mijn moeder was in paniek. De dokter stelde haar gerust. Een tong groeit gemakkelijk terug aan elkaar.

We gingen op de zondagen in de jaren 30 niet alleen op familiebezoek. Wij maakten ook uitstappen buiten onze vertrouwde omgeving. We reisden een keer met de trein naar Antwerpen samen met tante Ida en nonkel Henri om een bezoek te brengen aan de zoo van Antwerpen. De meest levendige herinnering bewaar ik aan een autorit naar Brussel. Het moet in de tweede helft van de jaren 30 geweest zijn toen Louis Hardiquet grote koersen won en heel Hoegaarden zot liep van ‘*zijn coureur*’. Hardiquet was beroepsrenner van 1932 tot 1940. De oorlog maakte abrupt een einde aan zijn carrière. In 1935 eindigde hij als derde in Luik-Bastenaken-Luik. In 1936 won hij de Ronde van Vlaanderen en in 1938 kwam hij als 2e over de eindmeet in Parijs-Roubaix. Hardiquet was een zeer vinnige sprinter. Hij kon zijn rug voor de sprint in een bult trekken zoals alleen de Italiaanse wielerkampioen Alfredo Binda dat kon, vonden zijn supporters. In Hoegaarden liep het gerucht dat hij de eerste plaats in Parijs-Roubaix had verkocht aan Jan Aerts of hoe sommige dingen nooit lijken te veranderen. Het was geweten dat Hardiquet van de centen hield. Een ander wild verhaal was dat Hardiquet in de omloop der Vlaamse gewesten van 1933 op zijn tandvlees zat en wilde opgeven. De volgwagen van Hoegaarden pikte hem op. 20 Km verder zetten ze hem terug af aan de staart van het peloton en Hardiquet won de koers. Mijnheer Jules Loriers sponsorde en steunde Hardiquet en zijn dochter Yvonne was verzot op *Louis Qwest*, zoals de Hoegaardse supporters hem noemden. Mijn vader reed geregeld met Jules naar wedstrijden aan het stuur van de Amerikaanse slee van de Loriers. Hij bestuurde ook regelmatig de auto van de Loriers als die rondjes meedraaide in de kleine koerskaravaan van sponsors en personaliteiten. Een keer stopten ze voor ons tijdens de kermiskoers Meldert-Tienen-Hoegaarden en wij mochten één rondje meerijden op het parcours. De bewuste dag die zo fris in mijn geheugen bewaard is gebleven werd er een koers gereden in Watermaal-Bosvoorde en mijn broer en ik mochten meegaan. We reden langs de Tervuurse poort in Leuven over Tervuren naar de wedstrijd in Bosvoorde. Wij, kinderen van de buiten, waren erg onder de indruk van de lange, brede lanen met een middenberm waarop bomen waren aangeplant, die we bij het binnenkomen van Brussel doorreden.

Mijn grootvader, *Pa van Hauthem*, was lid van een liberaal muziekkorps met een pompeuze naam, de Koninklijke Harmonie ‘*Les Mélomanes de la Grande Ghète*’ (de Melomanen van de Grote Gete). Ik luisterde graag naar harmoniemuziek en ging soms met hem mee naar optredens of naar de

⁷ Zie ook de nummers 75(NR), 76(NR), 78(NR), 79(NR), 80(NR), 81(NR), 82(NR), 83(NR) en 84(NR) van Familieschoon voor deze biografie geschreven door Arthur zelf met behulp van zoon Herwig.

⁸ Het ‘strekke’ = het straatje

repetities in de zaal van de liberalen, de Cerkel⁹. Een katholieke harmonie met, jawel, dezelfde naam repeteerde in een andere zaal. De oorspronkelijke Koninklijke harmonie was opgericht in 1860 op initiatief van dokter Jan Baptist Van Nerum uit de Vroentestraat, een liberaal van het eerste uur in de streek¹⁰, maar ze spleet in 1896 definitief in twee na jarenlange twisten over haar politieke kleur waarbij de dorpspolitici zich van hun smalste kant hadden getoond. Hoegaarden was een landbouwers- en brouwersgemeente met klassieke tegenstellingen tussen wit, het symbool van de liberalen, en zwart, de kleur van de katholieken¹¹.

Toen ik 11 of 12 jaar was, ging de liberale harmonie een keer spelen in Walshoutem op een viering ter ere van Joseph Pierco¹², een liberale volksvertegenwoordiger en burgemeester van Walshoutem. Ik mocht samen met mijn grootvader meerijden met de bus die de harmonie naar Walshoutem bracht. Dat was spannend: een uitstap met de bus, een optocht, muziekkapellen, plechtige toespraken. Walshoutem¹³ was een voornamelijk Nederlandssprekende gemeente op de taalgrens. De toespraken op deze plechtigheid werden echter vooral in het Frans uitgesproken. De jonge Omer Vanaudenhove¹⁴, toen nog lid van de Liberale Jonge Wacht, was een van de sprekers. Ik vond de vlaggen van de verschillende Fraternelles of Verbroederings van oud-strijders die daar aanwezig waren, indrukwekkend mooi. Het is mij bijgebleven dat de vlaggen van de Vlaamse Fraternelles allemaal tweetalig waren. Daar zou ik mij pas later echt over verwonderen.

(wordt vervolgd)

1935

⁹ De officiële naam van de zaal die in de volksmond de Cerkel werd genoemd, was 'Au Cercle'.

¹⁰ Dr. Jean Baptiste Van Nerum (1808-1887) geniet van 1829-1833 van de studiebeurs van deken Peeters en studeert in 1833 af als dokter in de geneeskunde. In 1832 wordt hij griffier van de familie-gilde van de Gulden Lelie. Wanneer de afdeling Tienen van de Liberale Partij wordt opgericht in 1847, wordt hij uitgenodigd om deel uit te maken van het bestuur comité van de partij. Door zijn liberale opvattingen komt hij in conflict met de rest van de familie. Wanneer hij in 1848 liberale vrienden binnenloodt in de Eereraad, onttaardt het conflict.

¹¹ Er waren ook 2 suikerfabrieken in Hoegaarden, maar toch speelden de socialisten in de Hoegaardse politiek geen rol van betekenis. De beide fabrieken hadden immers een minderheid aan personeel in vaste dienst voor het onderhoud van de installaties. Tijdens de bietencampagne die *grosso modo* duurde van oktober tot januari werden seizoenarbeiders in dienst genomen. Meestal waren dat boeren of boerenzonen uit de streek die in de winter minder werk op het veld hadden.

¹² Jean Marie **Joseph** Guillaume **PIERCO** (Walshoutem 20/07/1877 – 20/02/1949) was een liberaal politicus uit Walshoutem of Houtain-l'Évêque. Pierco was doctor in de rechten en advocaat. Hij woonde in zijn geboortedorp op het familie-kasteel. Hij werd verkozen tot volksvertegenwoordiger voor het arrondissement Hoei-Borgworm in 1921 en oefende dit mandaat uit tot aan zijn dood. In zijn gemeente werd hij in 1928 burgemeester en ook dit mandaat vervulde hij tot aan zijn dood. Hij was lid van de *Assemblée Wallonne* vanaf 1937 en bestuurder van de Bank van Brussel. Hij weigerde de bestuurstaalwet van 1932 toe te passen, waarbij de taal van alle openbare besturen in Vlaanderen het Nederlands werd.

¹³ Walshoutem is nu een deelgemeente van Landen en ligt op het grondgebied van Vlaanderen.

¹⁴ Omer Vanaudenhove (1913 – 1994) groeide op te Diest, waar zijn ouders een schoenwinkel hadden. Voor de Tweede Wereldoorlog was hij politiek vooral actief op het lokale vlak (Liberale Jonge Wacht). Vrij vlug na het uitbreken van de oorlog zocht hij contact met het verzet. Op 4 januari 1944 werd hij aangehouden en verbleef in de concentratiekampen van Vught en Sachsenhausen. Na de Tweede Wereldoorlog groeide Omer Vanaudenhove uit tot één van de boegbeelden van de liberale partij. Hij werd burgermeester van Diest, liberaal senator en minister van Openbare werken en wederopbouw. Onder zijn leiding werd de Liberale Partij in 1961 grondig vernieuwd en vond een eerste grote verruimingsoperatie plaats. De partij werd opgezet voor gelovigen en haar naam gewijzigd in Partij voor Vrijheid en Vooruitgang (PVV). In het nieuwe partijprogramma werd het antiklerikalisme definitief afgezworen.

Art. 408 'Uit alle dalen der herinnering', mijn leven, mijn familie en mijn dorp Meldert.

door Albert Meunier (1920-1992)

(Van waar de eerste Meunier kwam weet ik niet, zijn voornaam was Joannes, Jan of Wannes in de volksmond)¹⁵, ook weet ik niets anders over zijn vrouw dan dat ze Antonia Haccour heette. Ze hebben wel zes kinderen grootgebracht die ik allen gekend heb: Jef (Jozef), Pieë of Pierre (Petrus), Lewie (Louis), Trees (Theresia), Meneca (Dominica) en Naar (Bernard). Over hun vader heb ik ze weinig horen vertellen, ze lieten wel de indruk dat hij streng moet geweest zijn. Ik vermoed dat hij tamelijk jong is gestorven. Hun moeder noemden ze mam, als ze erover spraken of ervoor een paternoster baden was het over of voor mam zaliger. Het was een hard wroetende, oppassende huisvrouw, met een goed hart en een harde hand. Ik meen dat ze redelijk oud moet zijn geworden. Jef, de oudste van de jongens, trouwde met een meisje uit Kuntich dat bareelwachtster was bij de spoorwegovergang in haar dorp: ...

Trees, de oudste dochter, trouwde met Jean-Baptist barbier uit de Kouterhof te Hoegaarden, zij kreeg vier kinderen ... Ik herinner me nog dat haar zoon Louis het overlijden van zijn moeder, per fiets, kwam aankondigen aan zijn tante Meneca en nonkels te Meldert toen die aan de oogst bezig waren op hun land in het rot. Ik was erbij: mijn grootmoeder begon te wenen, pakte mij bij de hand, we gingen naar huis, grootmoeder trok een verse schort aan, deed een nieuwe hoofddoek om en trok met mij aan haar zijde te voet naar Hoegaarden, vijf kilometer, om het lijk van haar zuster te groeten. Ik was maar zes jaar, ok sleepte mijn beentjes van moeheid ...

Dominica (Meneca) Meunier, moeder van Fonske, grootmoeder van de auteur

Op 16 juli 1886, een vrijdag, kreeg Meneca een zoon die naar ik ooit eens vernam van nonkel Staaf (Staaf Juge) als vader had een jonge onderwijzer, een Hendrickx maar tot een huwelijk is het nooit gekomen wegens tegenkanting van ouders wege.

Meneca, ze was altijd zo fier op haar zo mooie naamwant zij wist dat Dominica zondag betekende (dies dominica = dag des Heren), bleef met haar ongehuwde broers Pieë, Lewie en Naar het ouderlijk huis, in onverdeeldheid, bewonen. Zij voorzagen in hun onderhoud als koeboertjes en hoeveknechten, kochten of huurden zoveel grond bij als ze konden krijgen, hielden twee koeien, vetten de kalveren ervan, mestten een viertal varkens vet tegelijkertijd: één voor eigen slachting en drie voor de verkoop; zij werden niet rijk maar hadden nooit iets tekort.

Lewie verhuurde zich als paardenknecht op de hoeve van Morsain in Bevekom en kwam slechts af en toe naar huis als hij iets te wassen had of als er gefeest werd. Zijn ganse mannenleven sliep hij in een hangmat boven de paarden in de stal waar hij werkte. Het was er heerlijk warm en mals op een met hooi gevulde

matras! Oud en versleten keerde hij voorgoed naar Overhem terug, zijn thuis, om er te sterven in de ouderdom van 68 jaar tijdens de zomer van 1929: Meneca, zijn zuster, vond hem dood zittend op het WC in de tuin waarheen ik hem een tiental minuten vroeger nog naartoe had geleid, juist voor ik naar school vertrok. Hij had een hartinfarct doorgemaakt en was ook een longoedeem te boven gekomen maar nog steeds kortademig en kwam nooit meer uit zijn rechte wissen zetel.

¹⁵ In vorig nummer hebben we een gedeeltelijke stamboom afgedrukt.

Dat longoedeem herinner ik mij nog heel goed, het moet in 1928 geweest zijn, ik was toen acht jaar. Op zekere dag kwam ok thuis van school en zag Lewie naar adem snakkend en zwetend zitten in zijn zetel. Polleke, de dokter (Dr. Leopold Lodewijckx, steeds door iedereen Polleke genoemd) kwam toegereden per moto en vroeg een pannetje met water; hij wierp er zijn mesje in en liet alles koken op de stoof. Met een schaar greep hij voorzichtig het mesje uit het kokend water, nam het met een handdoek vast bij de steel, stroopte de mouw van Lewies arm op en sneed met een forse duw een ader over in dezes arm: hij liet een bord vol bloed lopen en snoerde (of brandde, zo juist weet ik het niet meer – ik meen toch dat branden erbij te pas kwam) de ader weer dicht. Lewie was verlicht, hij ademde weer lichter. Nog dagen en nachten bleef hij rechtop zitten in die rieten zetel met joge rug, bang om weer in ademnood te geraken als hij in bed zou gaan liggen.

Van Lewie heb ik mijn eerste woorden Waals geleerd -hij was perfect tweetalig- ik herinner mij: camadas = aardappelen en serrez l'huche = doe de deur toe! Later heb ik begrepen dat huche in het Frans huis is in de betekenis van deur zoals in de uitdrukking à huis clos, met gesloten deuren. Lewie kon sikken als de beste en spuwde het sap van de uitgezogen tabak met een sierlijk boogje steeds recht in hetzelfde putje dat uitgesleten was in een tegel onder de kachelbuis. Zo sikken vergde veel ervaring, het was een kunst. ... sikken bestaat erin een vlokje gesneden tabak in zijn mond te steken, achter de tanden langs ene- en altijd dezelfde- kaak die dan een uitspringende bult vertoonde, op die tabak te zuigen tot al het sap eruit was en dan dat sap deskundig in een goed gemikte en goed gerichte straal in een bakje of een putje in de grond te spuwen, op een afstand van minstens één meter.

Naar (Bernard) ging ook af en toe werken als boerenknecht in Bevekom maar keerde elke dag, behalve in de oogsttijd, terug naar huis; hij moest 's morgens een uur en 's avonds ook nog eens een uur stappen, op zijn klompen over de veldwagen tussen Meldert-Overhem en Bevekom. Vertrek zes uur 's morgens, thuiskomst negen uur 's avonds. Eens in de winter keerde hij reeds bij valavond weer naar huis: het was dik gesneeuwd en het sneeuwde nog, ... tussen veld en weg was er allengskens geen onderscheid meer te bespeuren ... Naar week af van de weg en verdwaalde, het was donker geworden, hij kon geen richting vinden ... nergens was er enige beschutting, nergens kon hij gaan schuilen, hij stapte dus maar de ganse nacht door, met gezwinde pas om niet te fel af te koelen, ... 's morgens toen het licht werd ... zag hij dat hij de ganse nacht in een brede cirkel was rondgelopen zonder vooruit of achteruit te komen. Nu hoorde hij de klok luiden voor de mis, het was de klok van de kerk van Meldert. ...

Het gebeurde regelmatig dat hij een tijdje gratis, voor niet, ging werken. Als vergoeding mocht hij dan het gespan, paard en alaam, van de boer gebruiken om eigen land te bewerken of om eigen oogst binnen te halen.

Pieë, soms Pirre genoemd was naast boer op eigen hof ook brouwer geweest in een kleine brouwerij die ooit op de Meer moet bestaan hebben maar die in mijn tijd reeds verdwenen was. Naar mij is bijgebleven was zijn hoogste loon 0.50 frank, vijftig centiemen, per dag en dat alleen op de dagen dat er gebrouwd werd. Op da andere dagen verdiende hij minder. Maar een pint bier kostte toen 1 cent (2 centiemen); hij kon dus met zijn hoogste dagloon 25 pinten per dag betalen! ...

In dat milieu groeide Fonske op -en later ikzelf.

(wordt vervolgd)

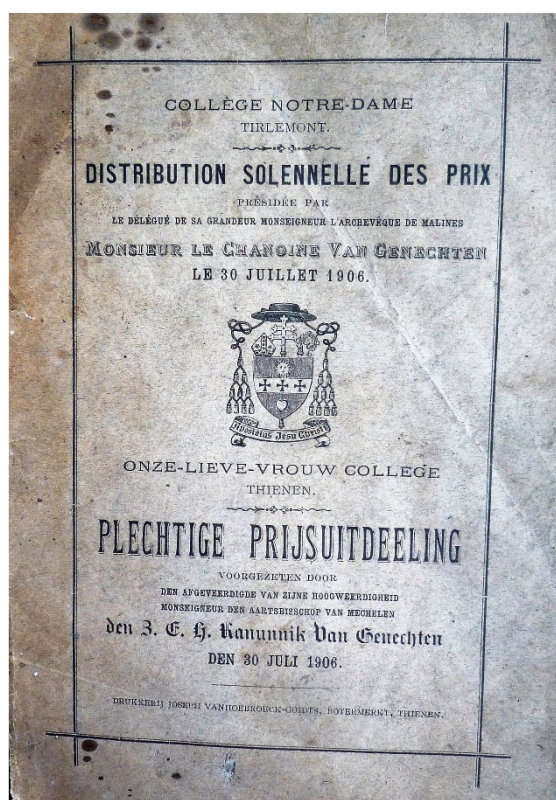
Albert Meunier en zijn vader Alfons (Fons), waren briljante studenten.

Na zijn latijns-Griekse humaniora ging Albert Wijsbegeerte en Letteren: groep C: Klassieke Filologie studeren aan de katholieke universiteit van Leuven.

Hij promoveerde er in 1943 tot Licentiaat in de 'Klassieke Philologie – Vlaamsch stelsel' met grote onderscheiding. **Vader Alfons deed zijn humaniora** het eerste decennium van de twintigste eeuw aan het O.-L.-Vrouwecollege (Tienen). Hij zat er in de richting Latijn-Grieks en op 30 juli 1906 eindigde hij er in het voorlaatste jaar (Seconde)¹⁶ als beste van de klas met een uitslag om U tegen te zeggen.

¹⁶ We zijn nog ver van de taalwetten van 1932/1935; maar een paar vakken werden in het Nederlands onderwezen.

Vlaamsch stelsel.	
<i>Met de grootste onderscheiding.</i>	
Nailis, Charles, van Antwerpen.	
<i>Met groote onderscheiding.</i>	
Coenen, Albert, van Dieppe.	Meunier, Albert, van Meldert.
Debrauwer, Martha, van Borgerhout.	Vandermeersch, Jozef, van Oude- naarde.
Elewant, Elisabeth, van Antwerpen.	Vermeire, Raoul, van Londen.
Lamens, Jozef, van Heverlee.	Vorlat, Marie-Theresia, van Antwer- pen.
Lens, Karel, van Oosterzele.	
Marrannes, Gustaaf, van Blanken- berge.	

Uitmuntendheid:	eerste prijs
Godsdienst:	eerste
Latijn, taalleer en schrijvers	tweede
Latijn, vertaling	tweede
Latijns thema en opstel	eerste
Griekse taalleer en schrijvers	tweede
Griekse vertaling	eerste
Herlezing (= lecture) der schrijvers	eerste
Franse taalleer en schrijvers	derde
Frans opstel	derde
Vlaamsch, taalleer en schrijvers	eerste
Vlaamsch, opstel	eerste
Duits	eerste
Engels	derde
Geschiedenis	niet bij eerste drie
Aardrijkskunde	tweede
Wiskunde	niet bij eerste drie
Natuurwetenschappen	niet bij eerste drie
Uitspraak en voordracht	niet bij eerste drie
Devoirs de vacances-Verlofwerk	eerste

1938

Académie de Littérature. – Letterkundig Genootschap.
PRIX D'HONNEUR
décernés aux membres dont les travaux ont été couronnés pendant l'année 1905-06.
E E R E P R I J Z E N
geschonken aan de leden wier werken in 't schooljaar 1905-06 bekroond werden.
Léon BECKERS, de Tirlemont, élève de Seconde : <i>Le gladiateur mourant</i> , tableau poétique.
Alphonse MEUNIER, de Meldert, élève de Seconde : <i>Op het Zeestrand</i> , méditation poétique.
Willem VAN BERCKEL, d'Uccle, élève de Rhétorique : <i>Bossuet</i> , étude.
Henri VANDERSTUKKEN, de Tirlemont, élève de Rhétorique : <i>Heidendom en Christendom</i> , parallèle.

Art. 409 Vandertaelen/vander Taelen en de Confrérie ¹⁷.

(Maurice Dodion en Wasily Pedjko)

De kleinkinderen van Pierre Josse/Petrus Judocus Vandertaelen en Anna Catharina Sweerts¹⁸.

Het gaat om de kinderen van hun twee zonen Pierre Hubert en Joseph Josse Vandertaelen.

Joseph Josse Vandertaelen (Tienen 25.04/02.1766-18.12.1819) , dokter, professor aan de faculteit geneeskunde van de K. U. Leuven.¹⁹

x Leuven 21.10.1799 Marie Josephine Seny (Offus-Ramillies 15.04.1774-Leuven 05.06.1854), kleindochter van de heer van Temploux.

1. Pierre Josse Bernard Vandertaelen (Leuven 17.06.1800-1875), vrederechter
x Leuven Françoise Jeanne Emilie Blyckaerts²⁰ (Tienen -1879)
 - a. Henri François Joseph Albert Vandertaelen (Leuven 23.10.1831)
x Victorine Emilie Fanny Blyckaerts, zijn volle nicht
1a1. Henriette Françoise Albertine Marie Vandertaelen (Leuven 28.04.1856)
1a2. Joseph Henri Vandertaelen (Leuven 28.07.1857)
2. Pierre Hubert Joseph Vandertaelen (Leuven 26.10.1801), geneesheer te Leuven.
3. **Constant Servais Vandertaelen (Leuven 31.07.1803-Hoeg. 07.07.1856)²¹, brouwer en gemeenteraadslid**
x Hoeg. 1830 Anne Elisabeth Van Nerum (Hoeg. 08.09.1808-03.04.1883), stichters rusthuis.
 - a. Henri Vandertaelen (Hoeg. 05.03.1832-31.10.1873).
x Hoeg. 24.05.1862 Blandine Coenegras (Hoeg. 26.02.1834-27.01.1864), overleden samen met haar eerste kindje (geboorte, zeven maanden zwanger).
4. August Joannes Baptiste Vandertaelen (Leuven 25.03.1805), advocaat te Leuven
5. Marie Victoire Désiré Vandertaelen (Leuven 23.12.1807)
x Ives Corneille Joseph Pouillet²², en weduwe vanaf 10.10.1854.
 - a. Leontine Marie Josephine Pouillet (14.04.1839) x 20.06.1866 Leon Dauw
6. Felix Jean Joseph Vandertaelen (Leuven 06.10.1810), arrondissements inspecteur Charleroi

1939

Pierre Hubert Vandertaelen (Tienen 18.12.1767-05.09.1816), landbouwer

x Marie Barbe Sondervorst (Tienen)

1. Pierre Servais Vandertaelen (Tienen ca. 1798-13.12.1813)
2. Joseph Josse Vandertaelen (Tienen 29.05.1801), weduwnaar vanaf 13.05.1853
x Marie Thérèse Lindekens
 - a. Jean Baptist Vandertaelen (22.06.1830)
 - b. Louis Vandertaelen (04.02.1832)
 - c. August Vandertaelen (06.05.1834)
 - d. Henri Vandertaelen (10.11.1835)
 - e. Anne Catherine Vandertaelen (13.02.1837)
 - f. Josephine Vandertaelen (01.01.1840)

¹⁷ Vervolg van de artikels verschenen in de nrs. 83 en 84 van Familieschoon, de eerste twee nummers van de lopende jaargang.

¹⁸ Dochter van Henricus Hubertus Sweerts (Hoeg. 1716-1790) en Anne Barbe Thérèse Van Osmael (Hoeg. 1718-1782), medestichter van de Confrérie en het echtpaar is begraven in de crypte van de Sint-Gorgoniuskerk.

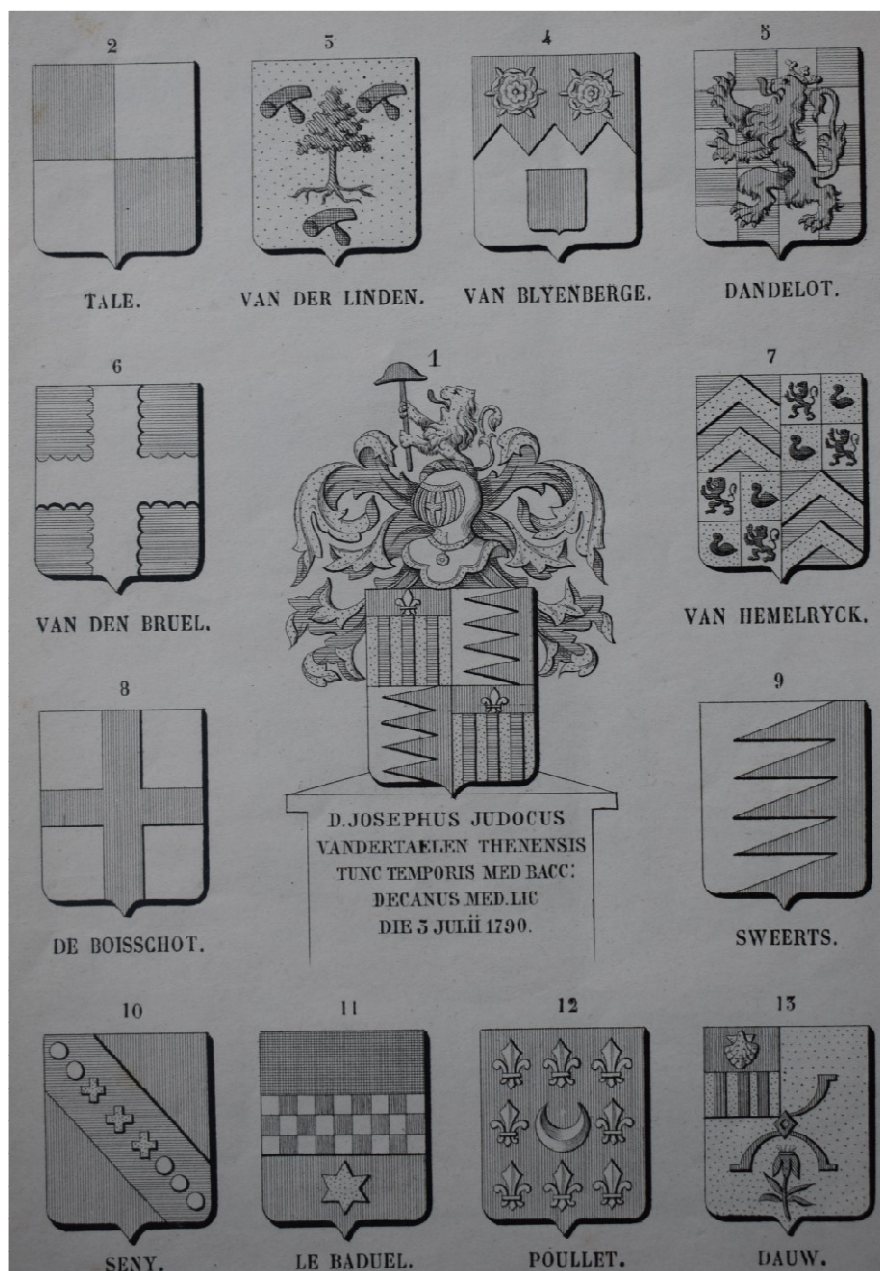
¹⁹ Hij staat vermeld in J.B. Nijs, Récits historiques et légendes de Tirlemont, 1900, Tableau des personnes nées à Tirlemont ou ayant habité cette ville, qui se sont distingués par leurs talents, par leur savoir ou par les fonctions qu'elles ont occupées, p. 331

²⁰ Blyckaerts is oorspronkelijk een patricische familie van Leuven

²¹ Constant Vandertaelen genoot van de tweede studiebeurs Henricus Peeters (1739) tot 1826

²² Overleden te Leuven en begraven te Meerbeek, zoon van Ives Joseph, burgemeester van Boortmeerbeek en dan schepen van de stad Leuven, lid van de Staten Generaal onder het Hollandse Bewind.

- g. Marie Vandertaelen (22.04.1844)
- 3. Jean Baptist Vandertaelen (Tienen 27.06.1796-22.07.1864)
x Françoise Marie Thérèse Verlaine
 - a. Marie Barbe Julie Vandertaelen (09.09.1834)
 - b. Marie Adèle Vandertaelen (27.03.1836)
 - c. Joséphine Désirée Vandertaelen (31.10.1838)
 - d. Jacques Louis Vandertaelen (01.04.1841)
 - e. Henri Robert Vandertaelen (30.07.1844)
 - f. Marie Louise Vandertaelen (20.05.1847)
 - g. Ignace Felix Vandertaelen (18.12.1849)
- 4. Josephine Désirée Vandertaelen (Tienen) x Henri Putzeys
 - a. Charles Frederic Stas (St.-Truiden)²³ x Marie Barbe Putzeys
- 5. Marie Thérèse Françoise Vandertaelen (Tienen) x Dewaelheyns

1940

²³ Betwistte in 1875 de functie van *collateur* bij de stdiebeursstichting Henricus Peeters

Art. 410 In de 19e en 20ste eeuw omarmen de V Geslachten de suikerfabricatie en neemt Lories stap voor stap de bierfakkel over.²⁴

(Maurice Dodion en Wasily Pedjko)

Philip Jacques Lories (Wommersom 1799-ZL/Outg. 1885) en zijn broer Charles Emmanuel Lories (Wommersom 1798-Hoegaarden 1881) behoorden tot de eerste generatie van brouwers van de familie Lories in Hoegaarden. De eerste Lories die op de site van de brouwerij Lories in de wijk *Egypte* zal brouwen was Gustaaf Joseph Lories (ZL/Outg. 1853-Hoeg. 1915). Zijn kinderen vormden de derde generatie brouwers en bestond voornamelijk uit Jules Florimont Lories (Meldert 1882-Hoeg. 1940) en Philibert Lories (Hoeg. 1884-1944). Tijdens de vierde en laatste generatie Loriesen zal de brouwerij zijn teloorgang kennen, maar niet zonder eerst de grootse feesten van 1953 gevierd te hebben.²⁵

Het is na de eerste wereldoorlog dat de familie Lories de grootste brouwer wordt in Hoegaarden, zowel van het oude Hoegaardse witbier als van pilsbier en een gamma aanverwante en tijds-/gelegenheids-gebonden blonde en bruine bieren, tafelbier inbegrepen.

Wanneer vóór 1914 de Hoegaarden pint nog pronkte met de hoofding *G(ustave) Lories-Grégoire* (zie afbeelding in ons vorig nummer), dan kwamen er na de oorlog achtereenvolgens drie andere versies op de markt om de verfrissende 'Hoegaard' te nuttigen.

1. De pint '**Hougaerde Brasseries Distilleries – LORIERES FRERES – Premiers Prix aux Expositions**'; de pint van de gebroeders Gustave en Philibert.

Dat Gustaaf een goed brouwer was, is te merken aan de onderscheidingen die hij kreeg in 1898. Namelijk op de Internationale tentoonstelling te Maastricht, in Blankenberge en in Leuven behaalde hij diploma's voor zijn oude graanjenever. Eveneens in hetzelfde jaar behaalde hij een diploma voor zijn Witbier op de Internationale Tentoonstelling in Blankenberge.²⁶

1941

1

2

²⁴ Dit artikel is het vervolg op 401 in ons vorig nummer.

²⁵ Het gefantaseerde zogezegde dubbele eeuwfeest '1753-1953'.

²⁶ De originele diploma's zijn nog in bezit van de familie

2. De pint 'Hougaerde Extra – BRASSERIES LORIERs Frs – Sté Ame' (*Société Anonyme*)

Tegen 1925 was de brouwerij – stokerij zo gegroeid dat er veranderingen doorgevoerd moesten worden. Het bier en de alcohol werden gescheiden en dit leidde tot de oprichting van de Naamloze Vennootschap *Hougardia*. *Hougardia* zal alcohol destilleren, jenevers, fine en likeuren produceren. Hierbuiten zal het ook een bron van zuiver mineraal water uitbaten en verschillende frisdranken produceren. Eveneens zal *Hougardia* handel drijven in wijnen, porto's, etc. De toenemende populariteit van frisdranken stimuleerde veel brouwerijen om zich ook met de productie van deze dorstlesser bezig te houden. Deze trend startte al in de jaren 1920. Productie van frisdranken betekende ook een betere benutting van het productieapparaat.

De nieuwe brouwerij werd ook een Naamloze Vennootschap, al blijven de aandelen toch in eigen familie. Op 21 november 1925 werd de N.V. Brouwerijen en distilleerderij Loriers opgericht.²⁷ De eigendommen waren gelegen in de wijk Egypte en bestonden uit: een woonhuis met bijgebouwen, een brouwerij, een distilleerderij, een bureel, een boomgaard en een tuin. De grootte was één hectare, 34 aren, samen geschat op 300.000 Belgische Frank. Het bedrijfskapitaal bedroeg één miljoen Belgische Frank.²⁸

3

4

1942

3. De pint 'Hougaerde Extra – GRANDES BRASSERIES D' HOUGAERDE'

Op 7 maart 1932 zal tijdens een vergadering van de titelhouders de naam van de maatschappij, Brouwerijen en Stokerij Loriers, Naamloze Vennootschap, veranderen in *Grandes Brasseries de Hoegaerde, Société anonyme of Groote Brouwerijen van Hougaerde, N.V.*²⁹ Deze naam werd wel al een aantal jaren vóór de officiële naamsverandering gebruikt.¹⁵⁵ Hieruit is af te leiden dat alcohol en bier definitief gescheiden werden in 1932, al was het daarvoor enkel op papier een geheel. Eveneens uit deze naamsverandering is af te leiden dat de brouwerij haar troeven als 'Hoegaardse' brouwerij wou uitspelen. Dit was een marketingstrategie van het bedrijf, de naam 'Hoegaarden' had

²⁷ Moniteur Belge, "Brasseries-Distillerie Loriers, société anonyme à Hoegaerde. Constitution", (neergelegd op de handelsrechtbank van Leuven op 4 december 1925) : artikel 13606. "Brasserie-Distillerie Loriers, société anonyme, à Hoegaerde. Constitution", Le petit journal du Brasseur, 33, 1355 (31 december 1925): 1500-1501.

²⁸ De akte opgesteld in Tienen op 30 november 1925 en werd ook op 4 december neergelegd op de handelsrechtbank van Leuven en verscheen in het Belgische Staatsblad.

²⁹ Moniteur Belge, "Brasserie-Distillerie Loriers, société anonyme, à Hoegaerde. Modification aux statuts, (neergelegd op de handelsrechtbank van Leuven op 22 maart 1932) : nr 3315. "Brasserie-Distillerie Loriers, société anonyme, à Hoegaerde. Changement de titre", Le petit Journal du Brasseur, 40, 1670 (8 april 1932): 118. Merk op dat Brasserie voortaan in het enkelvoud zal geschreven worden, dus zonder s.

immers een grote bekendheid wat betreft zijn kwaliteitsbier. De nieuwe brouwerij zal in de jaren 1930 al in werking treden.

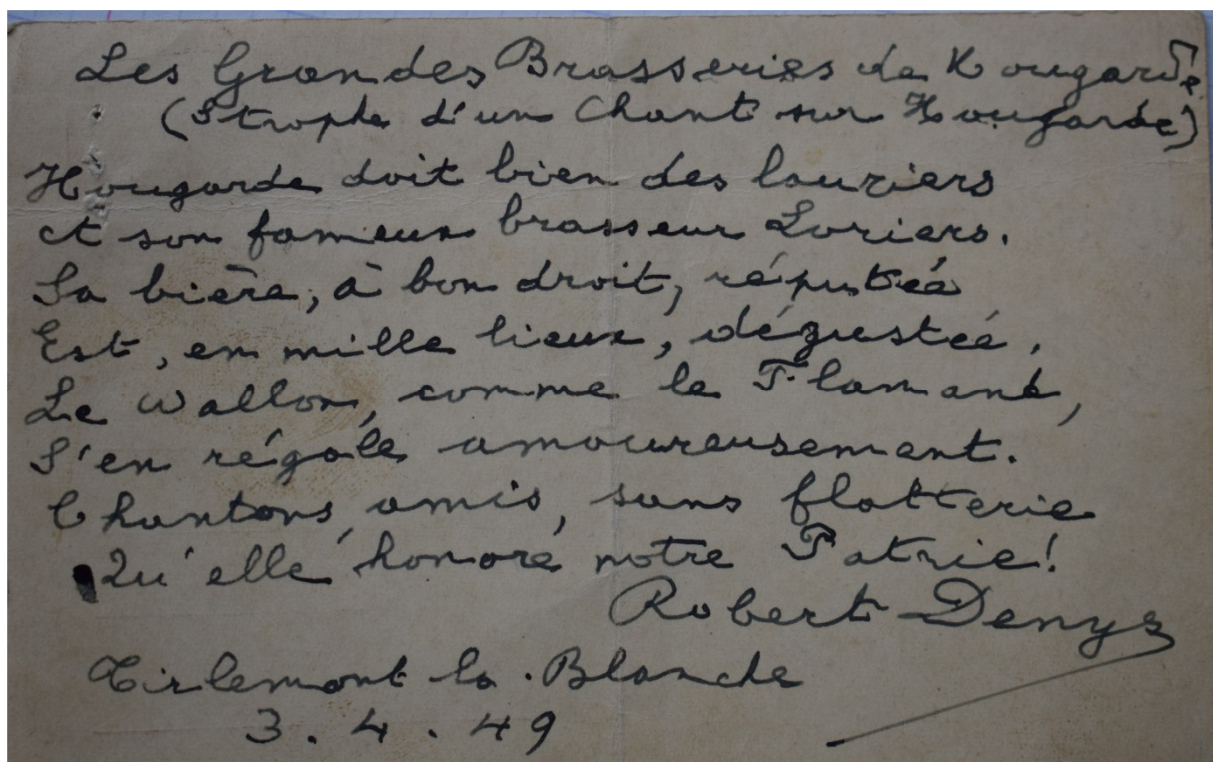
4. Logo van de brouwerij Lories 1925.

Het logo bestaat uit links het wapenschild van Hoegaarden en rechts het wapenschild van de vroegere provincie Brabant. Het wapenschild van Hoegaarden was in het blauw op de etiketten en reclame gedrukt, maar ook soms in het rood als verwijzing naar de bisschop van Luik, waarvan Hoegaarden een enclave was.

Het embleem is bekroond met een koningskroon en het geheel wordt samengehouden door een gulden keten met onderaan in een medaillon koning Leopold II (1835-1909). Waarom juist de afbeelding van Leopold II is niet duidelijk. Volgens Lories is het een herinnering aan de talrijke onderscheidingen die op verschillende tentoonstellingen behaald werden.

Tussen de twee wapenschilden staat ook de foutieve stichtingsdatum van de brouwerij: 1753.

Lofzang op Lories en het Hoegaardse bier door Robert Denijs (Tienen, 1949)

1943

Les Grandes Brasseries de Hougarde (Strophe d'un chant sur Hougarde)

De Grote Brouwerijen van Hoegaarden (Strofe van een lied over Hoegaarden)

Hougarde doit bien des lauriers³⁰

A son fameux brasseur Lories.

Sa bière, à bon droit, réputée,

Est, en mille lieux, dégustée.

Le Wallon, comme le Flamand,

S'en régale amoureuxment.

Chantons, amis, sans flatterie

Qu'elle honore notre Patrie !

Hoegaarden is veel lof verschuldigd

Aan de excellente brouwer Lories.

Zijn bier is terecht vermaard

En wordt wijd en zijd gesmaakt.

Waal en Vlaming zonder onderscheid

Smaakt het liefdevol.

Vrienden, laten we vrijuit zingen

Dat dit bier ons land tot eer strekt!

(wordt vervolgd)

³⁰ De familienaam Lories, de eerste van de familie wordt in Laar vermeld in 1622 als Antonius LAURIERS, zoon van Nicolaus.

Art. 411 Bij de PowerPoint: Leven en werk, familie en nagelaten geschriften van dokter Jean Baptist Van Nerum (Hoeg. 1808-Jauche 1887).

(Maurice Dodion en Wasily Pedjko)

Geboren in het huis van zijn grootouders langs moederskant.

1. Jean Baptist Van Nerum zag het levenslicht in het gehucht Hauthem, in de hoeve van zijn grootouders langs moederskant: **de hoeve Dumont** die grenst aan de kapel. Daar bracht hij ook een deel van zijn kindertijd door.

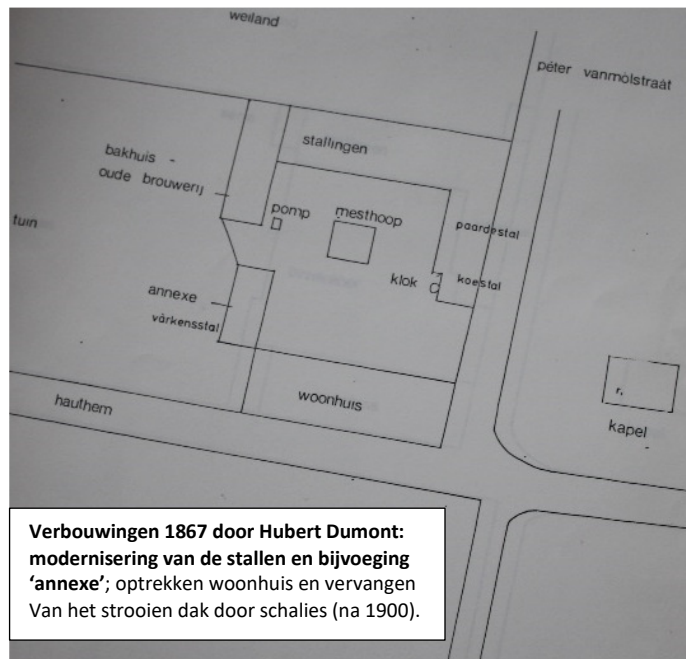
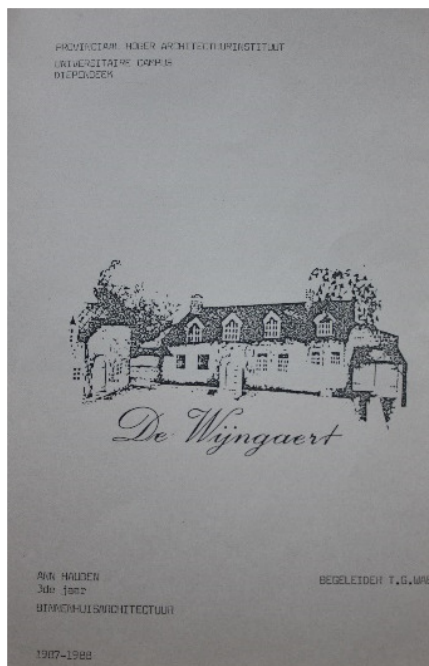
‘Né à Hauthem Ste Catherine sous Hougaerde, le 25 9bre 1808, dans la maison de mes

ancêtres maternels (ferme Dumont, joignant la Chapelle), j’y passai les premières années de mon enfance.’³¹

1944

³¹ De Franse tekst komt letterlijk uit zijn *‘Mémoires personnels’*, zie vorig nummer: de geschriften van dokter Van Nerum.

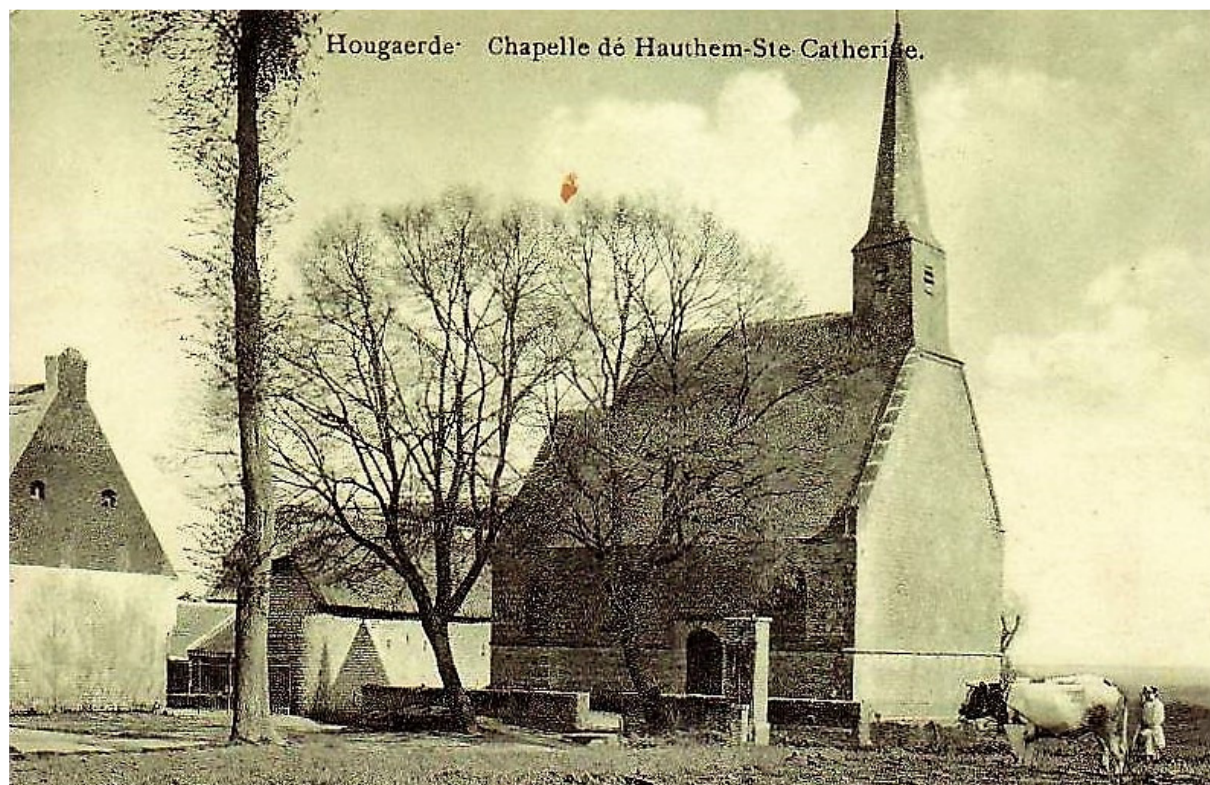
Tijdens het academiejaar 1987-1988 werd de hoeve Dumont aan het Limburgs Provinciaal Hoger Architectuurinstituut het onderwerp van een studie onder de benaming: *'De Wijngaert, analyse naar architectuur en interieur van een karaktervol historisch pand'*.³²

1945

³² Na aankoop in 1984 door dokter Dirk Demedts, orthopedisch chirurg, gehuwd met Joanna Hauben. Dokter Demedts is zoon van letterkundige en auteur André Demedts (Wielsbeke 1906-Oudenaarde 1992).

De kapel van Hauthem met de openbare waterpomp en links de hoeve Dumont met nog strooien daken;

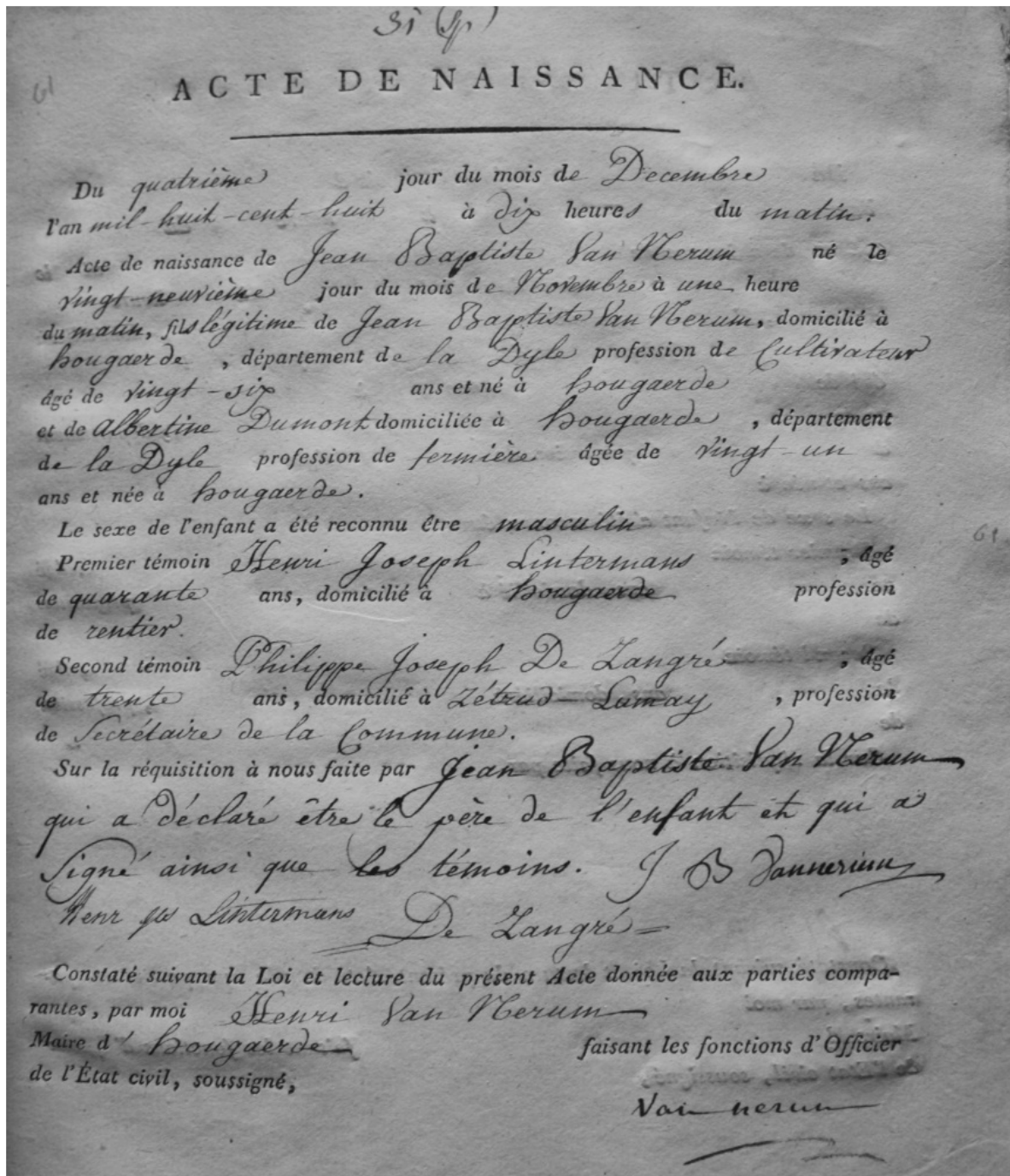

1946

Zijn geboorteakte: 29 november 1808 en niet 25 november

zoals hijzelf het noteert in zijn memoires.

1947

(Burgerlijke Stand Hoegaarden, geboorten 1808)

'Acte de naissance

du quatrième jour du mois de décembre l'an mil-huit-cent-huit à dix heures du matin.

Acte de naissance de Jean Baptiste Van Nerum **né le vingt-neuvième jour du mois de novembre** à une heure du matin, fils légitime de Jean Baptiste Van Nerum, domicilié à Hougaerde, département de la Dyle, **profession de cultivateur**, âgé de vingt-six ans et né à Hougaerde et de Albertine Dumont, domiciliée à Hougaerde, département de la Dyle, **profession de fermière**, âgée de vingt-un ans et née à Hougaerde.

Le sexe de l'enfant a été reconnu être masculin.

Premier témoin Henri Joseph Lintermans, âgé de quarante ans, domicilié à Hougaerde, profession de rentier.

Second témoin Philippe Joseph De Zangré, âgé de trente ans, domicilié à Zétrud-Lumay, profession de secrétaire de la commune.

Sur la réquisition à nous faite par Jean Baptiste Van Nerum qui a déclaré être le père de l'enfant et qui a signé ainsi que les témoins.

*Constaté suivant la Loi et lecture du présent Acte donnée aux parties comparantes,
par moi Henri Van Nerum*

Maire d'Hougaerde

faisant fonction d'Officier de l'Etat civil, soussigné,'

(Burgerlijke Stand Hoegaarden, geboorten 1808)

Geboorteakte

Opgemaakt op 4 december 1808 om 10 uur in de voormiddag.

Geboorteakte van Jean Baptist Van Nerum, geboren op 29 november om 1 uur 's nachts, wettige zoon van **Jean Baptist Van Nerum**, woonachtig in Hoegaarden, departement van de Dijle, landbouwer, 26 jaar oud en geboren in Hoegaarden en van **Albertine Dumont**, woonachtig in Hoegaarden, departement van de Dijle, 'pachtès', 21 jaar oud en geboren in Hoegaarden.

Het kind is van het mannelijk geslacht.

Eerste getuige is **Henri Joseph Lintermans**, 40 jaar, woonachtig in Hoegaarden, rentenier.

Tweede getuige is **Philippe Joseph de Zangré**, 30 jaar, woonachtig in Zétrud-Lumay, gemeentesecretaris.

Als antwoord op onze vraag heeft Jean Baptist Van Nerum verklaard dat hij de vader is van het kind en heeft hij samen met de getuigen zijn handtekening geplaatst.

Ik, **Henri Van Nerum**, burgemeester van Hoegaarden, als Officier van de burgerlijke stand, heb het voorgaande vastgesteld volgens de regels van de wet en heb na voorlezing van deze akte ze ook ondertekend.

1948

De twee getuigen en de officier van de burgerlijke stand (burgemeester Henri Van Nerum) waren familieleden:

Notaris Henri Joseph Lintermans was de echtgenoot van Anne Barbe Van Nerum (Hoeg. 1768-1842), dochter van Franciscus Van Nerum (1740-1822) en Catherine Lowet (1743-1806).

Gemeentesecretaris van Hoegaarden Philippe Joseph De Zangré was echtgenoot van Dorothea Van Nerum (Hoeg. 1763-1814), de weduwe van Antoon Balthazar Sweerts (Hoeg. 1742-1808); zij was dochter van Joannes (Jean) Van Nerum (1732-1797) x Cath. Bueckens (1737-1828) en jongere zus van dokter Henri Van Nerum.

Burgemeester en hier ook officier van de burgerlijke stand was **dokter Henri Van Nerum**.

Joannes en Franciscus Van Nerum waren zonen van Carolus Van Nerum en Barbe Sweerts.

(wordt vervolgd)

Art. 412 Een eeuw terug: Het jaar 1926 in het memorieschrift van Paul-Henri Vanden Plas (1889-1953): prinselijk huwelijk van Leopold en Astrid, samenvallend met vreselijk misdrijf.

In zijn herinneringen, vanaf 1918 zijn dagboek wordt de tweede helft van 1926 ingenomen door de benoeming van Paul Putzeys tot professor aan de K.U. Leuven, de stabilisatie van de Belgische munt en het huwelijk van koning Leopold III met prinses Astrid.

Zijn verslag over het koninklijk huwelijk en aanverwante perikelen beslaat meer dan vijf pagina's in zijn dagboek (p. 133 tot p. 139).

4 november 1926: het burgerlijk huwelijk van prins Leopold met prinses Astrid ging gepaard met groot vertoon in de troonzaal van het paleis in Stockholm. Aanwezig waren de Zweedse koning, de Belgische koningin, onze koning Albert, de moeder van de verloofde prinses Ingeborg, de Noorse koning, de vader van de verloofde prins Karel (broer van de Zweedse koning), de prinsen en prinsessen, broers en zussen van de verloofden, hun vrienden en vriendinnen. Zij waren met 1.200. 7 november: op 4 november 's avonds vertrok de koninklijke Belgische familie uit Stockholm en de 5e 's middags uit Göteborg aan boord van de 'Marie José'. Zij arriveerde om 9h30 's morgens in Oostende en om 11h50 in Brussel.

8 november: op de 5e scheepten prinses Astrid en haar familie in om 9h40 voormiddag. De kruiser 'Fylgia' meerde in Antwerpen aan om 9h45 waar de koninklijke Belgische familie hen opwachtte. De kruiser was geëscorteerd door meer dan honderd officiële en particuliere vaartuigen. De koninklijke trein vertrok om 11h15 naar Brussel waar hij om 12h20 toekwam in het Noord station. Prinses Astrid werd onderweg en aan het paleis door een uitzinnige menigte toegejuicht. Tragische samenloop van omstandigheden: rond 10h speelde zich in Elsene, in het burgerhuis van Mr en Mevrouw Pierard, schoonouders van onze volle neef Joseph Schuermans, een verschrikkelijk drama af. Zij waren er sinds de eerste augustus. Terwijl zij naar de aankomst van prinses Astrid waren boden zich twee werklui aan om zogezegd de elektriciteitsmeter na te zien. Ze overvielen en knevelen Florentine De Groote, 27 jaar en meid, echtgenote van de chauffeur Symons (beiden pas enkele weken in dienst van de familie Pierard) ... Omdat ze zich hevig verzette werd ze met bijlslagen

Neef Joseph
Schuermans (1897)
bij zijn communie.

vermoord! De bandieten stalen juwelen en aandelen ... Werkmannen in de omgeving schonken geen aandacht aan de kreten van het slachtoffer, dat er zelfs in slaagde een ruit aan diggelen te slaan ... De moordenaars vertrekken en wanneer rond 12h30 **onze neef** langs de poort vooraan in het huis arriveert, hij woont ook in Brussel, installeert hij zich in het salon om te wachten op zijn vrouw en schoonouders. Hij is er zich niet van bewust dat achteraan, naast de garage de ongelukkige meid haar laatste adem uitblaast ... Wanneer rond twee uur de familie thuiskwam vond meneer Pierard de ongelukkige ... tot ontzetting van alle aanwezigen ... in de loop van de namiddag overleed ze in het hospitaal ... Diezelfde maandagavond: We volgden thuis ... op de radio ...het galaconcert live uitgezonden vanuit de Muntschouwburg (er was geen kaartjesverkoop) ter ere van prinses Astrid. We luisterden ernaar alsof we in de zaal zaten ...heel de ceremonie konden we volgen met de commentaar van de speaker van Radio-Belgique, de Belgische en Zweedse hymnen, de toespraken bij aankomst en vertrek, enz.

(Mijn radio werd geïnstalleerd op 16 april 1925 en mijn telefoon op 24 april 1925 (mijn oproepnummer was 62).

10 november: Om 11h30 huwelijksinzegening in de Sint-Goedele kathedraal in Brussel door Mgr. Van Roey bijgestaan door alle Belgische bisschoppen en in het bijzijn van dezelfde personaliteiten als bij het burgerlijk huwelijk. Prins Karel, broer van de koning, de ministers Hymans en Vandervelde,

ambassadeur de Dardel, eerste minister Jaspar (die op de receptie ervan verwittigd werd dat zijn vader was overleden), en prins Axel van Denemarken.

11 november: (Nationale feestdag) In luik werd de voornaamste crimineel van de moord van de 8^e aangehouden. Hij kwam een tweede keer terug langs bij de juwelier aan wie hij al een deel van de buit had verkocht ... en werd zo aangehouden ... met de rest van de juwelen en een geladen revolver op zak ... 24 jaar oud! ... uit een eerbare familie (volgens de kranten ... waar bleef de opvoeding?) ... Over een week zij hij trouwen!! ... De avond van de moord danste hij met zijn verloofde in een café in Laken waar ook zijn kompaan aanwezig was!! ... Zijn kompaan Fontaine (de 1e noemde Denenbourg) was 17 jaar! En heeft naar het schijnt geen aandeel gehad in de moord. Hij werd al de 9e aangehouden, verdacht als elektriker omdat er een dito werktuig in het moordhuis was gevonden ... Bleek dat ze al een week eerder vruchteloos hadden geprobeerd hun slag te slaan ... Het gedrag van sommige jongeren is ronduit triestig ...!

Het ongeluk van koning Albert op 17 februari 1934 te Marche-les-Dames wordt gewoon vermeld; dat onze dagboekschrijver vermeldt dat ze de volgende dag, zondag 18 februari het rouwregister zijn gaan teken op het koninklijk paleis in Brussel komt omdat de familie op zoek was naar een winkel om over te nemen. De twee dochters mochten niet studeren, maar moesten geïnstalleerd worden in een handelszaak! In de loop van 1934 zal hij op naam van zijn dochters een juwelenzaak openen in Leuven.

Over het tragisch verongelukken van koningin Astrid op 29 augustus 1935 vermeldt Paul Vanden Plas dat hij op de tram zat in Brussel rond één uur en daar de passagiers hoorde praten en aan mekaar vragen om nieuws over het auto ongeluk van diezelfde morgen in Küßnacht. Er waren hevige emoties op de tram en op enkele uren tijd was heel Brussel en gans België op de hoogte van het drama.

1950

De tekst in zijn dagboek:

'Le 4 novembre 1926: Mariage civil de S.A.R. le Prince Leopold de Belgique, Duc de Brabant, (fils aîné de notre Roi Albert) avec S.A.R. la Princesse Astrid de Suède (née 17.11.1905). Cette cérémonie se déroule en grande pompe au palais royal de Stockholm dans la salle du trône, en présence de : le Roi de Suède, la Reine des Belges, notre Roi Albert, la princesse Ingeborg (mère de la fiancée), le Roi de Norvège, la Reine de Danemark, le Roi de Danemark, la Reine de Norvège, le Prince Charles duc de Westrogothie (père de la fiancée, frère du roi de Suède), les princes et princesses, frères et sœurs des fiancés, leurs amis et amies, soit 1.200 invités.

Le 7 novembre 1926 : Partie de Stockholm le 4 au soir et de Gothembourg le 5 à midi à bord de la malle 'Marie José' la famille royale belge et sa suite arrive à Ostende ce jour à 9h.30 du matin et à Bruxelles à 11h.50.

Le 8 novembre 1926 (lundi) : La princesse Astrid et sa famille embarquée à Malmö le 5 à 9h.40 du matin à bord du croiseur suédois 'Fylgia' arrive à Anvers, ce jour à 9h.45 attendue par la famille royale belge. Le croiseur était précédé et entouré d'un cortège naval de bateaux officiels, de particuliers, yachts et canots au nombre de plus de cent. La rade présentait un spectacle merveilleux. Réception au Steen, puis à l'Hôtel de ville. A 11h15 départ du train royal pour Bruxelles. A 12h.20 arrivée à Bruxelles, gare du nord. Ensuite le cortège des carrosses de la cour, comblé d'un enthousiasme délirant se rend au Palais Royal devant lequel la foule fait une ovation indescriptible à la princesse Astrid.

Coïncidence tragique : Pendant cette cérémonie un drame effroyable se déroulait vers 10h. Rue du Monastère, 8, à Ixelles, dans l'hôtel occupé par Mr et Mme Pierard (beaux-parents de notre cousin germain Joseph Schuermans ³³) depuis le 1 août dernier. Profitant de l'absence des maîtres qui étaient allés voir l'arrivée de la princesse, deux ouvriers se font introduire

par la porte de service sous prétexte de voir le compteur électrique ; ils attaquent la servante (Florentine De Groote, 27 ans, femme du chauffeur Symons, -tous deux en service chez Pierard depuis q.q. semaines seulement.) pour la bâillonner ... Comme elle se défend, les bandits l'assassinent affreusement avec la hache de la maison ! Ils pillent ensuite un tiroir, enlevant titres et bijoux ... Des ouvriers du voisinage ne font pas attention à des cris perçus et même un carreau brisé par la

³³ Joseph Schuermans van Diest huwde op 1 december 1923 met Madeleine Mady Pierard van Gembloux. De bruiloft ging door in het kasteel 'des Champs Elysées' in Gembloux. Henri Vanden Plas en echtgenote waren uitgenodigd op het trouwfeest, maar verhinderd. Joseph was advocaat aan het Hof van Beroep in Brussel en woonde in Schaarbeek.

malheureuse... les assassins s'en vont ... Vers 12h.30 rentre par la grande porte notre cousin, demeurant aussi à Bruxelles (Chée de Haecht, 173) ... Il vient attendre sa femme et ses beaux-parents ... s'installe au salon, ne se doutant pas que derrière, près du garage, la malheureuse agonisait !... Quand vers 2h. la famille rentra ... M Pierard trouva la malheureuse ... à la stupeur de tous ... L'après-midi elle expirait à l'hôpital ...

Ce lundi soir : nous assistons chez nous ... par T.S.F. ... au concert de gala organisé au théâtre de la Monnaie (à bureaux fermés) en l'honneur de la princesse Astrid. Nous entendons comme si nous étions présents ... toute la cérémonie, avec commentaires du speaker de Radio-Belgique- airs patriotiques belge et suédois et acclamations à l'arrivée et au départ, etc ...

(Mon poste de T.S.F. fut installé le 16 avril 1925 et le téléphone public, n° 62, le 24 avril 1925).

Le 10 novembre 1926 : à 11h.30 Bénédiction nuptiale du Prince Leopold et de la princesse Astrid à l'église Ste.-Gudule à Bruxelles, par Mgr. Van Roey entouré de tous les évêques de Belgique, et devant les mêmes personnalités qu'au mariage civil. Comme témoins le prince Charles-Theodore frère du prince Leopold, les ministres Hymans et Vandervelde, l'ambassadeur de Dardel, le 1er ministre Jaspar (à qui on vient annoncer le décès de son père l'après-midi à la réception au palais) et le prince Axel de Danemark.

Le 11 novembre 1926 : (Fête nationale) On arrête à Liège le principal criminel du meurtre relaté le 8. Il avait déjà vendu une partie des bijoux chez un bijoutier ou il devait revenir ce jour ... il fut arrêté ainsi ... porteur des autres bijoux et d'un revolver chargé ... qu'il avait aussi le 8 ... Agé de 24 ans ... de famille honorable (disent les journaux ... mais l'éducation ?..) il devait se marier dans huit jours !!... Le soir du crime il dansait avec sa fiancée dans un café de Laeken ou le complice vint le retrouver !!... Ce complice (Fontaine) (le 1er : Denenbourg) âgé de 17 ans! ne participa au meurtre, semble-t-il – il fut déjà arrêté le 9 dans l'après-midi, parce qu'on l'avait soupçonné comme électricien, ayant perdu un accessoire d'électricité dans la maison du crime ... Huit jours auparavant ils tentèrent déjà, en vain, d'être introduits ... Triste mentalité de certaine jeunesse actuelle... !

Over de dood van koning Albert in 1934 schrijft alleen volgende twee nota's:

Le samedi 17 février 1934 : Notre Roi Albert I meurt accidentellement à Marche les Dames en Belgique, lors d'une ascension des rochers longeant la Meuse.

Le 18 février 1934. Etant à Bruxelles ce dimanche, comme q. q. précédents, pour examiner des maisons de commerce, nous allons signer tous les 5, le registre déposé au palais royal.

1951

En over het tragisch overlijden van koningin Astrid op 29 augustus 1935 :

Le 29 août 1935: Vers 1 heure après-midi, passant en tram aux grands boulevards à Bruxelles, j'entendis toutes les personnes s'interpeller, même celles qui ne se connaissaient pas ... et dire que notre reine Astrid venait de mourir, le matin, d'un accident d'auto. Je n'ai jamais vu une émotion pareille, publique. En quelques heures, la fatale nouvelle, confirmée, était connue dans tout Bruxelles et le pays entier. L'accident se produisit à Küssnacht (lac des 4 cantons) Suisse.

Obiit van koningin Astrid (Stockholm 1905-Küssnacht 1935) hangt in het Paradijs (Paradijshoeve, Houtmarkt, Hoegaarden)

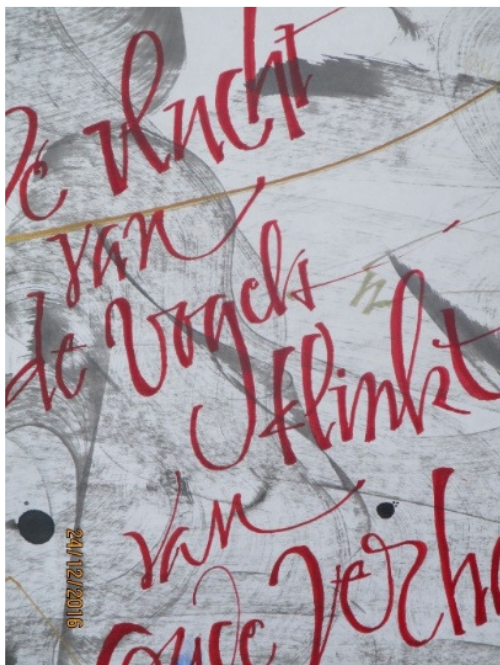
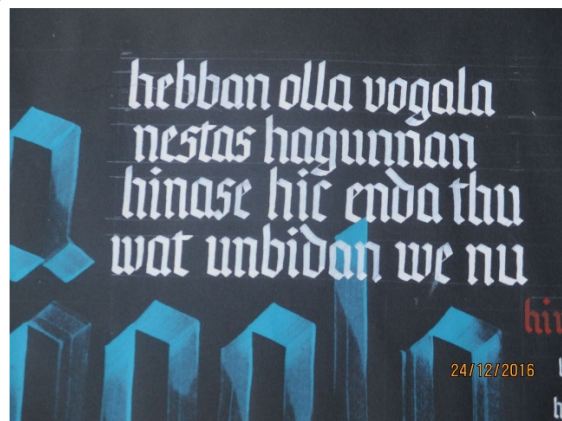
In de grote zaal van het Paradijs hangt een obiit van koningin Astrid, de echtgenote van koning Leopold III, obiit die deel uitmaakt van de collectie van het gewezen Museum Julien Van Nerum. Deze herdenkingsplaat met het wapen van de overledene en aangevuld met overlijdensjaar/datum is een 'obiit,' letterlijk vertaald 'hij/zij is overleden'. Het is het alliantiewapen/blazoen van het vorstelijk paar Leopold en Astrid voor. Rechts het wapen van koning Leopold III en links het wapen van de koninklijke Zweedse familie uit het huis Bernadotte, waartoe koningin Astrid behoorde. Het weerspiegelt de geschiedenis van het Zweedse koningshuis: gevierendeeld met in I en IV Zweden, in II en III Folkunger en in het hartschild Wasa en Bernadotte. Het geheel is bekroond met de koningskroon.

Art. 413 Gin Van Nerom op de kunstroute in Meldert op 9 en 10 september 2023.³⁴

Op het weekend van 9 en 10 september 2023 is het jaarlijkse Open Monumentendag én is er ook de kunstroute in Meldert.

We hopen heel wat (familie)leden te ontmoeten in Meldert om mee te genieten en vragen met aandrang om die dag te noteren. In tegenstelling met wat aangekondigd was in vorig nummer gaan we **niet** samen op tocht samen met de Confrérie. Iedereen die Meldert bezoekt is welkom bij ons trouw lid Gin Van Nerom, Molenstraat 31 Meldert.

Het is zij die, lid sinds 2011, al jaren ons 'Guldenboek' verzorgt. De leden van de Confrérie kunnen op 9 en 10 september ten huize van Gin haar kalligrafisch werk rond de aloude Nederlandse tekst '**Hebban olla vogala nestas hagunnan hinase hic enda thu. Wat unbidan wi nu?**' bewonderen, en ze kunnen ook bij Gin terecht voor een sanitaire stop!

Met zijn dertien woordjes is dit tegelijk veruit de langste zelfstandige tekst in het Oudnederlands én de eerste voluit literaire in de Nederlandse taal.

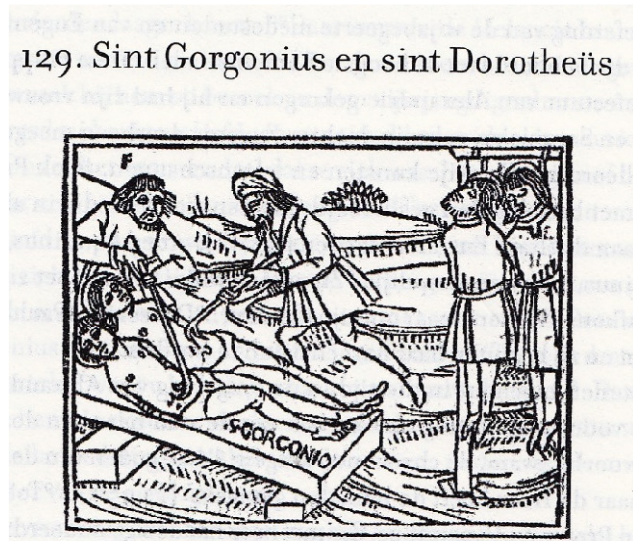
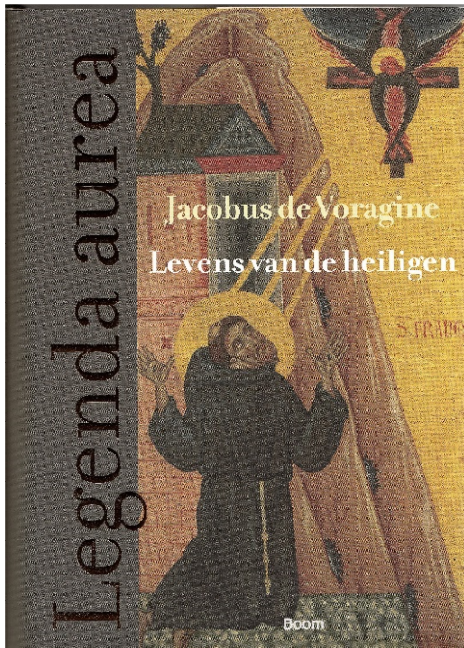
'Zijn alle vogels nesten begonnen, behalve ik en jij. Waar wachten we nog op?' traditioneel beschouwt men hier *hebban* als hulpwerkwoord. Wel zo plausibel is een interpretatie als zelfstandig werkwoord: *'Bezitten alle vogels begonnen nesten ...'*

Het schrift is ondubbelzinnig vroeg: datering ca. 1100 en hedendaagse paleografen willen die liever nog wat vervroegen.

Zie : Frits Van Oostrom, *Stemmen op schrift, Geschiedenis van de Nederlandse literatuur vanaf het begin tot 1300*, Uitg. Bert Bakker-Amsterdam, 2006.

³⁴ Familieschoon 1/2013 43(NR) Art. 164, Aanvulling bij de stam Van Nerom-Quintens (één generatie hoger geklommen)

Art. 414 Over onze patroon, weerspreuken en de Grote Kermis, de tweede zondag van september, (feestdag van Sint-Gorgonius: 9 september).

1953

Sint-Gorgonius en Sint-Dorotheus³⁵

*'Gorgonius en Dorotheus, die de hoogste ambten bekleedden in het paleis van Diocletianus in Nicomedië, gaven hun positie op om met meer vrijheid hun eigen koning te volgen en beleden openlijk dat zij christenen waren. Toen de keizer dit hoorde, was hij in grote verlegenheid. Het ergerde hem zulke mannen te moeten verliezen, die in het paleis waren opgegroeid en die zich onderscheidden door adeldom van karakter en afkomst. Toen zij zich door dreigementen noch vleierij lieten vermurwen, werden ze op het folterpaard gespannen; en nadat hun hele lichaam met zweepen en klauwhaken was opengereten en hun ingewanden bijna blootlagen, bestrooide men hen met azijn en zout. Ze verdroegen dit alles welgemoed. Men roosterde hen op een braadrooster, maar het leek wel of ze op een bed van bloemen lagen en niets van de pijniging voelden. Ten slotte werden ze op last van de keizer opgehangen. Hun lichamen werden aan de wolven en de honden prijsgegeven, maar werden desondanks ongeschonden door de gelovigen meegenomen. Ze stierven de marteldood omstreeks het jaar des heren 280. Vele jaren later werd het lichaam van Sint-Gorgonius naar Rome overgebracht. In het jaar des Heren 764 bracht de bisschop van Metz, een oomzegger van koning Pippijn, het naar Gallië over en zette het bij in de abdij van Gorze.'*³⁶

³⁵ Jacobus de Voragine, *Legenda aurea - Levens van de heiligen*, uitg. Boom-Amsterdam, 2022, p. 737-738. De houtsneden zijn afkomstig uit: Lege, dari di Sancti istoriatio vulgar, vertaling Nicolo Malermi, Venetië, 1492. De Legenda aurea beschrijft het leven en sterven van de belangrijkste heiligen van de middeleeuwse christenheid. Het zijn verhalen, maar geen fantasieën van de auteur: hij houdt zich strikt aan wat er over zijn heiligen bekend was.

Jacobus de Voragine (ca. 1228-1296) was dominicaan, schrijver, bestuurder en -in de laatste zes jaren van zijn leven- aartsbisschop van Genua.

³⁶ Benedictijnenabdij ten zuiden van Metz.

Weerspreuken in verband met Sint-Gorgonius

Onze agrarische bevolking was indertijd volledig afhankelijk van het weer. Ze observeerden daardoor het weer zeer nauwkeurig en kwamen tot de vaststelling dat er in de natuur bepaalde wetmatigheden zijn, dat sommige dieren eigen gedragingen vertoonden bij bepaalde weersomstandigheden en dat hemellichamen als de zon, de maan en de sterren ook aanduidingen betreffende het weer kunnen geven.

Ze goten veel van hun algemene conclusies in volkse versjes, die gemakkelijk in het geheugen blijven hangen. In veel kalenderspreuken, zoals deze in verband met Gorgonius, worden heiligennamen vermeld. Dat zou de indruk kunnen wekken dat onze voorouders ook meteorologische gaven aan de heiligen toekenden, maar voor hen waren de grote kerkelijke feestdagen en de naamdagen van de heiligen gemakkelijker te onthouden dan

exacte data: torn was vrijwel iedereen gelovig en heiligendagen waren een essentieel onderdeel van het dagelijks leven van de mensen.

Daarmee is er niets gezegd over de wetenschappelijke waarde van 'weerspreuken', waar in ons taalgebied trouwens nog weinig onderzoek naar is verricht.³⁷

- *Mooie Gorgoon, Veertig dagen schoon.*
- *Regen op Gorgoon, Oktober wordt een demoen.*³⁸

1954

En nu nog zes Duitse weerspreuken met Gorgonius, waarvan de eerste twee overeenkomen met de Nederlandse hierboven:

- *Ist es an St. Gorgon schön, wird man noch 40 schöne Tage sehn.*
 - *Mooie Gorgoon, Veertig dagen schoon.*
- *Bringt St. Gorgon Regen, folgt ein Herbst aif bösen Wegen.*
 - *Regen op Gorgoon, Herfst wordt een demoen.*
- *St. Gorgonius treibt die Lerchen (leeuwerik) davon.*
 - *St. Gorgonius blaast de leeuwerik weg.*
- *Regnet es an St. Gorgonius Tag, geht die Ernte (oogst) verloren bis auf den Sack.*
- *Ist's Wetter an Gorgon sonnig, bleibt's die nächsten Tage wonnig (verrukkelijk, zalig).*
 - *Zonnig op Gorgoon en de volgende dagen zullen zalig zijn.*
- *Bringt Sankt Gorgon Regen, folgt ein Winter mit wenig Segen.*
 - *Regen op Sint-Gorgonius, harde winter in het verschiët.*

³⁷ Gerard verbeek, Het kalender weerspreuken boek, uitgeverij Davidsfonds -Leuven, 2011, p. 18.

³⁸ Idem, ibidem, p. 140

HOUGAERDE

SEPTEMBER 1934 SEPTEMBRE

GEMEENTEFESTEN

FÊTES COMMUNALES

PROGRAMMA :

ZONDAG 9 SEPTEMBER TE 15 UUR

Groote Voetbalmatch
Kampioenschap van II: Afdeling reeks B.
Tennis club Fabrik Lee N. V. - Grand-Pont

C. S. Grand-Pont - Ol. Wygmael

Te 17 uur : **GROOT CONCERT**

gegeven door de Harmonie "Les Mélomanes de la Grande-Ghète" op de kiosk der Gemeenteplaats. Leiding M. Gasia Jules

PROGRAMMA :

1. — Marche du Cordo Sport de 4° Grenadiers
2. — Carillon Legers, Oudtans
3. — Caprice Fantaisie sur l'Opéra de G. Bazz

Leen Gans
Paul Suer
arr. J. Bazz

Groote Prijskampen voor Reisduiven
uit Solre-sur-Sambre en Noyon

ingetrokt door de menscheppij - Kaderich - gevestigd bij Bollen Alleen en door den "Hogendelen Buitendand" - gevestigd bij Gila Henry - Inkeringsdag 7 September - Voor andere uitslagen, zie bijzondere plakietten.

MAANDAG 10 SEPTEMBER TE 11 12 UUR

GROOTE VELOKOERS
voor Juniors van den B. W. B. — Afstand 90 Km.

Prijzen en premien

1800 FR.

verdeeld als volgt :

350 2e varense, 273, 223, 150, 123, 100, 73, 60, 50, 40, 30, 25, 23, 20 fr.

PROGRAMME :

DIMANCHE 9 SEPTEMBRE A 15 HEURES

Grand Match de Football
Championnat de Division II, série B.
Tennis club Lee N. V. - Grand-Pont

C. S. Grand-Pont - Ol. Wygmael

à 17 heures : **GRAND CONCERT**

donné par l'Harmonie "Les Mélomanes de la Grande-Ghète" sur le kiosque de la place Communale. Direction M. Gasia Jules.

PROGRAMME :

1. — L'Enchaînement. Valse de concert.
2. — Air - Gavotte
3. — Polka - Fantaisie n° 6

V. Bazz
Paul Suer
G. Bazz

Gds Concours p. Pigeons Voyageurs
sur Solre-sur-Sambre et Noyon

organisés par les Sociétés "L'Union" établie chez Bollen Alleen et par le "Hogendelen Buitendand", établie chez Gila Henry. - Mise en legs, samedi 7 Septembre. - Pour plus amples renseignements, voir affiches spéciales.

LUNDI 10 SEPTEMBRE A 11 12 HEURES

Grande COURSE CYCLISTE
pour Juniors de la L. V. B. — Distance 90 Km.

Prix et primes

répartis comme suit :

Dinsdag 11 September, te 14 uur z. st.
vertrek van den

GROOTEN PRIJS VAN HASPENGOUW

voorbehouden aan herenrenners van den B. W. B.

AFSTAND 125 KM. GOEDE WEGENWYSEN.

Prijzen en Premien

9000 FR.

verdeeld als volgt :

1000, 1200, 1000, 750, 650, 500, 400, 300, 250, 200, 150, 150, 100, 100, 100, 100

Schaal voor clubs (3 renners)

RECHTEN : Hengende, Tienem, Bollen, Aanket, Leven, Mennemille, Gend-Bollen, Gend-Bollen, Hengende en 10 rechts in de gend-Bollen. Voor andere uitslagen, zie bijz. plakietten.

Mardi 11 septembre, à 14 h. très préc.
départ du

GRAND PRIX DE LA HESBAYE

réserve aux professionnels de la L. V. B.

PARCOURS 125 KM. DE BONNES ROUTES MACADAMISÉES.

Prix et Primes

répartis comme suit :

1000, 1200, 1000, 750, 650, 500, 400, 300, 250, 200, 150, 150, 100, 100, 100, 100

Coupe pour clubs (3 coureurs)

FÉDÉRAIRE : Hengende, Tienem, Bollen, Aanket, Leven, Mennemille, Gend-Bollen, Gend-Bollen, Hengende et 10 rechts in de gend-Bollen. Pour plus amples renseignements, voir affiches spéciales.

Te 20 uur

Groot Concert gevolgd van Bal

gegeven door de Harmonie "Les Melomanes de la Grande-Ghète" in haar lokaal "Au Cerele"

ZONDAG 16 SEPTEMBER TE 16 UUR

Groote Paardenloop
700 Franken prijs

Te 20 1/2 uur

VUURWERK

Groote Prijskampen voor Reisduiven
uit St-Quentin

ingetrokt door de menscheppij - Kaderich - gevestigd bij Bollen Alleen en door den "Hogendelen Buitendand" - gevestigd bij Gila Henry - Inkeringsdag 14 September - Voor andere uitslagen, zie bijzondere plakietten.

Gedurende de Kerdis BAL in verscheidene zalen.

PRIJSKAMPEN EN SPELEN :

Hantjezang, bij Sellen, Stoopkenstraat
Edele Handboog, bij Gila Henry, Doelstraat
Engelsche Bijl, bij Gila Victor, Kollstraat
Klein geschut, bij Vandenwauwer, Smidseveld

Het Gemeentebestuur en het Feestcomité zijn niet verantwoordelijk voor alle mogelijke ongelukken.

Alles openbaar en toegankelijk door het Gemeentebestuur.

De Secretaris, H. AUSLOOS

De Burgemeester, M. GIROULLE

à 20 heures

Grand Concert suivi de Bal

donné par l'Harmonie "Les Melomanes de la Grande-Ghète" en son local "Au Cerele"

DIMANCHE 16 SEPTEMBRE A 16 HEURES

G^{de} Course aux Chevaux
700 Francs de prix

à 20 1/2 heures

FEU D'ARTIFICE

Gds Concours p. Pigeons Voyageurs
sur St-Quentin

organisés par les Sociétés "L'Union" établie chez Bollen Alleen et par le "Hogendelen Buitendand", établie chez Gila Henry. - Mise en legs, samedi 14 Septembre. - Pour plus amples renseignements, voir affiches spéciales.

Pendant les jours de la Fête des BAL dans plusieurs salles.

CONCOURS ET JEUX :

Jeux de petits Coqs, chez Swellen, rue des Griches
Tied-à-Are, chez Gila Henry, rue de Tied-à-Are
Billard Anglais, chez Gila Victor, rue de Café
Jeux de Palets, chez Vandenwauwer, Smidseveld

L'Administration Communale et le Comité des Fêtes déclinent toute responsabilité en cas d'accidents.

Ainsi fait et arrêté par l'Administration Communale.

Le Secrétaire, H. AUSLOOS

PAR ORDRE : Le Burgemeester, M. GIROULLE

Hougaerde Gemeentefeesten/Fêtes Communales september 1934

Zondag 9 september

15h. Voetbalmatch C. S. Grand-Pont – Ol. Wygmael

(Kampioenschap van Ile afdeling, reeks B; terrein achter Fabriek I der N.V. 'Grand-Pont')

17h: Groot concert, gegeven door de harmonie '*Les Mélomanes de la Grande-Ghète*' op de kiosk o. l. v. **Jules Gasia**

Programma:

-Marche du Cercle Sportif du 1e Grenadiers (**Louis Gasia-Hoegaardier**)

-Cavalerie Légère, Ouverture (**Franz Serré- van Tienen**)

-Carmen, Fantaisie sur l'opéra de G. Bizet

-L'Enchanteresse. Valse de concert

-Ady – Gavotte

-Potpourri Populaire

Grote Prijskampen voor Reisduiven uit Solre-sur-Sambre en Noyon, ingericht door de maatschappij '*Eendracht*', bij Bullens Alfons en door den '*Hougaerdschen Duivenbond*', bij Gilain Henry; inkorvingen vrijdag 7 september.

Maandag 10 september

14h30 grote Velokoers voor Junioren – afstand: 90 km. – 1.800 Fr. prijzen en premies

Dinsdag 11 september

14h. stipt vertrek van de '*Grote prijs van Haspengouw*' voor beroepsrenners; 125 km. goede macadamwegen; prijzen en premies: 9.000 Fr.; schaal voor clubs (3 renners).

Wegwijzer: Hougaerde, Thienen, Diest, Aerschot, Leuven, Hamme-Mille, Grez-Doiceau, Geldenaeken, Hougaerde en 10 ronden in de gemeente.

20h. Groot Concert gevolgd van Bal, gegeven door de Harmonie '*Les Mélomanes de la Grande-Ghète*' in haar lokaal '*Au Cercle*'.

Zondag 16 september

16h. Grote Paardenkoers, 700 Fr. prijs.

20h30. Vuurwerk

Grote Prijskampen voor Reisduiven uit St.-Quentin, ingericht door de maatschappij '*Eendracht*' bij Bullens Alfons en door de '*Hougaerdschen Duivenbond*' bij Gilain Henry; inkorvingen vrijdag 14 september

Gedurende de kermis BAL in verscheidene zalen

Prijskampen en spelen:

Haantjeszang, bij Swellen, Stoopkensstraat

Edele Handboog, bij Gilain Henry, Doelstraat

Engelsche biljart, bij Gasia Victor, Koffiestraat

Klein Struifspel, bij Vandenwauwer, Smidsveld.

1957

Wat voor nieuws en wat is nieuw?

Nieuwe bronnen ontsloten

Nieuw op de website van Familiekunde Leuven (met personen uit Hoegaarden, Outgaarden, Meldert:

Paul Kempeneers, *Index op De overledenen in het Sint-Jansgasthuis in Tienen (1734-1796) & De overleden begijnen in Tienen (1696-1796) en begijnen in 1821, 2023* (te consulteren op www.familiekundevlaanderen-leuven.be/online-bestanden/Tienen-St-Jans-Begijnen.pdf)

In het register getiteld Sint-Jans Hospitaal, bewaard in het Stedelijk Archief van Tienen onder het nummer 64, vinden we de namen van mensen die overleden tussen 1734 en 1796.

Boek getiteld *Registrum Mortuorum Ecclesiae Begginasii Oppidi Thenensis*, bewaard in het Stedelijk Archief van Tienen onder het nummer 61.

Hildegard van Bingen en bier.

Bier was bij gebrek aan ons ‘kraantjeswater’ een (met verstand geconsumeerd) ‘veilige’ drank, en meer nog:

Hildegard van Bingen (1098-1179) pleitte er in haar wetenschappelijke werken voor om in ieder geval gezond te blijven en benadrukte meer dan eens de voordelen van goed eten en drinken. Ook in haar brieven wees ze de ontvangers er vaak op hoe belangrijk het was op het menselijk lichaam te passen, aangezien dat voor de ziel zorgde. Ze waarschuwde voor het vasten, het geselen en het jezelf dingen ontzeggen, waaraan sommige monniken en nonnen zoals *Jutta* deden. **Ze raadt juist bier aan omdat het ‘een gunstige invloed op het lichaam heeft wanneer je het met mate consumeert [...] door bier wordt het vlees vet [...] en je gezicht krijgt er een mooie kleur door’.**³⁹

1958

Wat is een witje in Oostende en in Middelburg?

Reis naar Walcheren in juni 2005 met de Heem- en Geschiedkundige Kring ‘de Plate’ van Oostende
Het middagmaal werd geserveerd in Middelburg en de Kring gaf aan de deelnemende leden volgende raad mee:

‘De dranken aan tafel zijn voor eigen rekening. De Merlot-wijn is fruitig, rond in de mond en schappelijk van prijs. **Indien je bij het eten een witje bestelt zeg dan Hoegaarden**, anders krijg je een jenever. (p. 124)

Chinezen die filmen in Hoegaarden en Chinezen die Hoegaarden drinken in het verre Oosten.

Het is maar dat je het weet! Op de volgende pagina bij de reclames voor ons Hoegaards witbier:

De tekens op de afbeeldingen bierreclame op de volgende pagina zijn Chinees uit Taiwan, dat is de traditionele versie van het Mandarijns, dat zijn de tekens die de Chinese overheid oplegt, de uitspraak is gewoon hetzelfde voor beide tekens.

Op de reclame links staat er ‘*groot blik aan voordelige prijs*’ en op de rechter afbeelding ‘*ontdek de tuin in je hart*’.

(Hongkong Chinees is Kantonees, hiervoor worden dezelfde tekens gebruikt maar deze worden anders uitgesproken).

³⁹ Janina Ramirez, *Femina, Een nieuwe geschiedenis van de middeleeuwen ...*, Prometheus-Amsterdam, 2022, p. 197; Hildegard: toonaangevende geleerde, theoloog, visionair, muscus, taalkundige, kunstenaar en wetenschapper.

Chinese filmploeg duikt op in Hoegaarden voor promofilmpje

HOEGAARDEN Binnenkort zullen ongeveer anderhalf miljard Chinezen weten hoe mooi de gemeente Hoegaarden wel is. Zopas streek een gigantische filmploeg uit Peking neer in het dorp om een promotiefilm over Hoegaarden te maken. Rasechte Hoegaardier Chris Michel leidde de ploeg, geheel onverwacht, rond.

De delegatie uit Peking kwam heel onverwacht maandag bij Chris Michel terecht. Chris renoveerde enkele jaren geleden de Paradijshoeve in hartje Hoegaarden.

'Enkele Chinese vrouwen stelden me de vraag of ze in de hoeve mochten filmen', vertelt Chris. 'Ik begreep niet meteen wat de bedoeling was omdat ze in gebrekkig Engels praatten. In de namiddag keerden ze terug naar hier met de vraag of ik hen de mooiste plekken van Hoegaarden op GPS kon aanduiden.'

Nog steeds beseft Chris eigenlijk niet wat de bedoeling van dit alles was. 'Dinsdagochtend stond hier plots een gigantische filmploeg met topapparatuur uit Peking voor de deur', vertelt hij. 'Er waren ook twee cameraploegen uit Londen bij. In China kennen ze de biernaam Hoegaarden blijkbaar wel, maar weten de inwoners eigenlijk niet dat hier ook een dorpsnaam achter schuilt. Vandaar dat ze in China besloten om een promotiefilmje van het dorp Hoegaarden te maken dat zo'n twee minuten en een half zal duren.'

Suggesties van Chris Michel
In het filmpje wandelt een Chinese toerist door Hoegaarden en ontdekt hij allerlei mooie plekjes. Die werden hem gesuggereerd door niemand minder dan Chris Michel. 'Ik heb hem laten passeren aan de kerk, het Kapittelhuys, de mooie velden en panorama's en

De ploeg bestond uit zo'n 30 mensen. © Chris Michel

het park van Hoegaarden', vertelt Chris. 'Morgen vinden er ook opnames in de brouwerij zelf plaats.'

Chris, zelf journalist, vindt het ongeloofelijk grappig dat zo'n grote cameraploeg zonder enige voorbereiding gewoon afzakt naar Hoegaarden om er een promotiefilm te draaien. 'Dat zou ik toch nooit zelf durven', zegt Chris lachend. 'Ze

hebben geluk dat ik hen zoveel informatie kon geven. Ik vond het best wel spannend allemaal en ben heel trots dat heel China binnenkort zal weten hoe mooi Hoegaarden is. Er is me alvast beloofd dat ik het promotiefilmje binnen de maand zal toegestuurd krijgen. Ik ben benieuwd naar het resultaat.'

Vanessa Dekeyzer

Op 22 augustus 2023

in Hoegaarden

en

Op 23 augustus 2023

in de media

Het artikel komt uit
'De Standaard' van
woensdag 23
augustus 2023.

1959

Grande boîte à prix avantageux.

Découvre le jardin dans ton cœur.

Art. 416 Familiedrama's met vuurwapens zijn van alle tijden: het overkwam ook de familie Sterckx (15.07.1894).

Pro Justitia.⁴⁰

L'an mil huit cent nonante quatre le seize juillet avant-midi je soussigné **Leopold Lodewijckx**, Bourgmestre de la commune d'Hougaerde, chargé de la police, expose qu'il m'a été fait rapport hier vers les huit heures du soir qu'une fille venait d'être tuée par accident d'un coup de fusil dans le jardin de Guillaume Sterckx situé à Overlaer sous Hougaerde. Je me suis transporté aujourd'hui, vers huit heures du matin dans la maison de **Guillaume Sterckx** où j'ai trouvé le cadavre de la nommée **Hortense Fillé** née à Hougaerde le 27 décembre 1876, couturière, fille de Eugène Victor Fillé et de Julienne Sterckx domiciliés à Tirlemont.

Celine Sterckx, âgée de vingt-un ans, fille de Guillaume Sterckx et cousine germaine de la victime, m'a déclaré ce qui suit : 'Hier, vers six heures du soir, je me trouvais dans le jardin de mon père avec ma sœur Françoise, ma cousine Hortense Fillé, Eugène Degré, âgé de 16 ans, employé domicilié à Tirlemont et un autre jeune homme de Tirlemont, du café Malinois, Marché aux Poissons. Nous allions cueillir des cerises. Le fusil de mon frère se trouvait dans le jardin. Comme je voyais que Eugène Degré avait pris le fusil, je lui dis : *'Prenez garde, car il est chargé'. J'avais à peine prononcé ces paroles, que le coup partit et atteignit ma cousine à la tête. Elle tomba et mourut environ un quart d'heure après l'accident.'*

J'ai chargé le **docteur Emile Lodewijckx** de procéder à la visite extérieure du cadastre [? cadavre], et je l'ai requis de faire un rapport, lequel rapport est annexé au présent procès-verbal dressé par moi les jour, mois et an que dessus.

Ik, ondergetekende **Leopold Lodewijckx**, burgemeester van Hoegaarden, hoofd van de politie, heb een verslag opgemaakt van wat er gisteren rond 20 uur gebeurd is in de tuin van Willem Sterckx te overlaar waar een meisje per ongeluk werd doodgeschoten. Vandaag rond 8 uur ben ik -thuis bij Willem Sterckx- naar het stoffelijk overschot van naaister Hortense Fillé, geboren te Hoegaarden op 27 december 1876, gaan kijken.

Celine Sterckx, dochter van Willem, 21 jaar oud en volle nicht van het slachtoffer legde de volgende verklaring af: *'Gisteren was ik rond 18 uur in de tuin van mijn vader met mijn zus Françoise, mijn nicht Hortense Fillé, de 16-jarige Eugène Degré, bediende wonend te Tienen en aan andere jongman van Tienen uit het café Malinois op de Vismarkt. We waren zinnens van kersen te plukken. Het geweer van mijn broer lag in de tuin. Ik zag dat Eugène Degré het geweer opnam en ik riep: 'pas op, 't is geladen. Ik had de woorden nog niet uitgesproken of een schot ging af en trof mijn nicht in haar hoofd. Zij viel en nauwelijks een kwartier later overleed ze.'*

Ik heb dokter **Emile Lodewijckx** opgeroepen een verslag op te stellen van een uitwendige lijkschouwing. Dat verslag is gehecht aan dit proces verbaal door mij opgesteld op dag, maand en jaar zoals boven vermeld.

Leopold Lodewijckx (Hoeg. 1831-1897)

Dokter Leopold Lodewijckx was katholiek burgemeester van Hoegaarden van 1877 tot 1895; hij was zelf zoon van gemeentesecretaris François Lodewijckx (Hoeg. 1794-1871).

Dokter Emile Lodewijckx (1867-1937) was zoon van Leopold.

Emile Lodewijckx (Hoeg. 1867-1937)

⁴⁰ GAH, Processen verbaal, Afschrift/klad van de Pro Justitia opgesteld door de burgemeester (1894).

Inhoud Alpaidis nr. 232 (59ste jaargang), 3/2023

1. Uitnodiging Open Monumentendag 2023
2. Ten geleide
3. Prins Kardinaalhoeve en donjon: met ridders en boerenpaarden
4. Ooit kasteelhoeve, vredegerecht, café, bank
- 5-11. Toneel in Hoegaarden: zonder reprises (*Raymond Billen*)
12. Bekende Hoegaardiers op Facebook
- 13-14. Het Schip verdient een veilige haven (*Celine Lecouturier*)
15. Oude begraafplaats van Hoksem wordt blootgelegd
- 16-17. Meldert en de ruilverkaveling: valse start in 1958
- 18-19. Vliegtuigwrakken als bouw materiaal (*Rik Cipers, Noël Verlaers*)
- 20-21. België nam geen vrede met Jubelpark. Het zou een Jubelstad worden (*Raymond Billen*)
22. Beeld van Sint-Jozef gered (*Marina Gelaude*)
23. Een vraag van de familie Zjef Van Uytsel / Beeldje van O.-L.-Vrouw teruggeplaatst
24. Per fiets vanuit Meldert kom je duizend kapellen tegen
25. Foto's: Inwijding van de Ernest Ourystraat (*verzameling Hortense Cipers*)
26. Nieuwe publicaties
27. Reacties
28. Inhoud

Het lidgeld bedraagt 20 euro/jaargang

Wie minimum 50 euro stort wordt steunend lid, met vermelding in ons tijdschrift

Ons rekeningnummer : BE23 3630 8110 6891 BIC begunstigde: BBRUBEBB

1961

Inhoud Familieschoon nr. 85(NR)

63ste jaargang

3/2023

Art. 406 Henri Van Nerum, kleinzoon van Carolus en Barbe Sweerts, en de familie van Autgaerden.

Art. 407 'Ik was van nature geen vaandeldrager', uit de biografie van Arthur Van Nerum (+), deken van de Gulden Lelie (8ste vervolg).

Art. 408 'Uit alle dalen der herinnering', mijn leven, mijn familie en mijn dorp Meldert, door Albert Meunier (1920-1992), door Albert Meunier (1920-1992); Albert Meunier en zijn vader Alfons (*Fons*), waren briljante studenten.

Art. 409 Vandertaelen/Vander Taelen en de Confrérie.

Art. 410 In de 19e en 20ste eeuw omarmen de V Geslachten de suikerfabricatie en neemt Lories stap voor stap de bierfakkel over.

Art. 411 Bij de PowerPoint: Leven en werk, familie en nagelaten geschriften van dokter Jean Baptist Van Nerum (Hoeg. 1808-Jauche 1887).

Art. 412 Een eeuw terug: Het jaar 1926 in het memorieschrift van Paul-Henri Vanden Plas (1889-1953): prinselijk huwelijk van Leopold en Astrid, samenvallend met vreselijk misdrijf

Art. 413 Gin Van Nerom op de kunstroute in Meldert op 9 en 10 september 2023.

Art. 414 Over onze patroon, weerspreuken en de Grote Kermis, de tweede zondag van september, (feestdag van Sint-Gorgonius: 9 september).

Art. 415 Wat voor nieuws en wat is nieuw? Chinezen die filmen in Hoegaarden en Chinezen die Hoegaarden drinken in het verre Oosten – Hildegard van Bingen en bier – Wat is een witje in Oostende en in Middelburg? – Nieuwe bronnen ontsloten op de website familiekunde Leuven.

Art. 416 Familiedrama's met vuurwapens zijn van alle tijden, het overkwam de familie Sterckx. De jaarlijkse Parramore-herdenking gaat door op zaterdag 25 november 2023 om 15h.

Retouradres
Chris Michel
Houtmarkt 4
3320 Hoegaarden

Driemaandelijks tijdschrift PB06142
september, oktober, november 2023
Afgiftekantoor 9550 HERZELE

PB-PP
BELGIË(N) - BELGIQUE

1962

2011 – De familie Parramore (Virginië-USA) bij het monument tussen de vertegenwoordiger van de Amerikaanse Ambassade en Georges Puttevijs (links) en burgemeester Kerrijn en schepenvandermolen (rechts).

De 34ste Parramore-herdenking gaat door op **zaterdag 25 november 2023 om 15 uur** aan het monument te Hauthem-Hoegaarden (steenweg Oorbeek-Meldert) onder auspiciën van het Parramore-comité, de Confrérie der V Geslachten en met medewerking van het Gemeentebestuur
Iedereen is van harte welkom.

Dit monument is opgericht voor Staff Sergeant George F. Parramore III en staat symbool voor alle slachtoffers van de luchtstrijd van de geallieerde strijdkrachten die zijn gesneuveld tussen Sint-Truiden en Leuven, en zelfs over geheel Europa tijdens de tweede wereldoorlog.

De plechtigheid zal worden bijgewoond door het Hoegaardse Gemeentebestuur, een vertegenwoordiger van de Ambassade van de Verenigde Staten van Amerika, Vlaggendragers en Vaderlandse organisaties, de Confrérie der V Notabele Geslachten van Hoegaarden, de pers en de vrienden van het Parramore Comité.

Lidmaatschap 'Familieschoon' 2023 / cotisation annuelle (20 euro/jaar) :

BE63 3300 5449 0008

IBAN: BE63330054490008
steunabonnement en buitenland 35 euro

Bic code: BBRUBEBB
beschermend lid 50 euro